"DIRVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Leidžia kas savaitė Clevelande, Ohio
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrija

Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose..... $2.00
Kanadoje ir Meksikoje..... 2.50
Lietuvoje ir kitur..... 3.00

Prenumerata skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų, ir mokasi iškalno.

Apgarsinimų kainų klauskit laišku.

"DIRVA"
3352 Superior Ave. Cleveland, Ohio

DIRVA

"DIRVA" LITHUANIAN WEEKLY
(THE FIELD)
The only Lithuanian Newspaper in Ohio Published Weekly at Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.

Yearly Subscription Rate:
In the United States..... $2.00
Canada and Mexico..... 2.50
Lithuania and other countries..... 3.00

Advertising rates on application.

"DIRVA"
3352 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Post Office of Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879

No. 52 KAINA 5c CLEVELAND, OHIO PENKTADIENIS, GRUODŽIO-DEC. 25, 1925 VOL. X (METAI 10-TI)

Nugalēta Vokietija Pralenkė Francuziją

SEPTYNI METAI PO KARO, IR VOKIETIJA JAU ATSIPEIKĖJUS IR TVIRTĖJA.

Francuzai, kurie Šokinėjo Visus Valdyti ir Vokietiją Nusmaugti, Patis Trokšta nuo Vokiečių Atgijusios Industrijos Dumų.

DARBAI
IR DARBININKŲ ŽINIOS

Belaire, O. — Aštuoni darbininkai sudegė kasykloj kada po eksplozijos kilo gaisras ir užkirto kelią išbėgimui. Tuo laiku kasykloje buvo 71 darbininkas.

New York. — Morris Rosenwasser, kuris 38 metai atgal atvyko Amerikon biednu imigrantu, šiose dienose pavedė savo $4,000,000 čeverykų bizni 1,800 savo darbininkų.

Kaip eina gandai, apie gruodžio 20 d. žada atsinaujinti angliakasių unijos su kasyklų savininkais derybos. Daugelis darbininkų jau badauja.

Clevelando drapanų siuvėjų unijos viršininkai pranašauja kad bėgyje 1926 metų bus geresnė taika tarp darbininkų ir siuvyklų savininkų.

Darbai neprastėja. Nežiurint švenčių sezono, Clevelando dirbtuvėse amatninkų darbininkų reikalavimas buvo beveik toks kaip per lapkričio mėnesį.

Visose Suv. Valstijose spalių mėn. bėgiu darbininkų turinčių užsiėmimus skaičius buvo 22 nuoš. didesnis, ir didesnis negu kada nors buvo paskirais mėnesiais nuo vasario, 1923 m.

Geležies daiktų liejikai (molderiai) pasirašė sutartį su pečių išdirbystėmis ir pagal naujos sutarties unijistai darbininkai gaus minimum $7.25 į deiną.

Youngstown, O. — Gatavo plieno dajktų išdirbystės turi užsakymų ir darbų užteks visą ketvirtdalį 1926 metų.

Per vienuolika mėnesių šių metų Amerikoje padirbta keturi milijonai automobilių, taigi šimet bus didžiausias automobilių išdirbimo metas automobilių industrijos istorijoj. Ir pardavimas šimet gana žymus. Šimet lapkričio mėn. parduota automobilių 63 nuošimčiais daugiau negu per tą patį mėnesį 1924 metais.

Buick automobilių kompanija budavoja $2,000,000 vertės budinką prie dabartinių savo dirbtuvių budinkų.

Londonas. — Birchingwood kasykloj eksplozija užgriuvo 370 darbininkų; išskyrus šešių, kiti visi saugiai išsigavo laukan.

VOKIETIJA ATSIPEIKĖJO, FRANCUZIJA NUSKURUS

Berlinas. — Po septynių metų po pasaulinio karo pasidarė didelis skirtumas tarp karą laimėjusios Francuzijos ir nugalėtos Vokietijos.

1925 metams baigiantis Vokietija užtinkama užsiėmus gerais planais ir žiuri į ateitį; o Francuzija tuo pat laiku užversta rupesčiu kaip likviduot savo skaudžią praeitį. Aplinkybių susimetimu, kurių niekas negali sukontroliuoti, Vokietijos žmonės žiuri į ateitį su vilčia, o Francuzijos žmonės priversti žiurėti atgal.

Pasisekimas pats ant žmogaus užsivaro. Štai Vokietija turi 65,000,000 gyventojų ir jų skaičius kas metai didėja, jos naminės karo skolos panaikinta, jos lėšoms ineigos yra beveik dusyk didesnės negu išlaidos; šalis išsmaigyta naujais dirbtuvių kaminais, ir šalis gatava atlaimėti atgal savo komercinę ir politišką pozicija.

O štai Francuzija su apie 40 milijonų gyventojų, kurių skaičius nedidėja; negali ji atsikratyt vidujinių skolų, jos biudžetas nesuduria galų, vargu išgali atsitaisyti karo griuvėsius ir nežino ką ateitis jai žada. Viena Vokietijos markė perka septynis Francuzų frankus.

Viskas ką dabar Vokietija turi mokėti yra $600,000,000 į metus karo atlyginimų, o tos sumos pusę gatavai gauna iš taksų, nors Vokietijos gyventojai moka mažiau taksų negu Amerikos, Anglijos ar Francuzijos gyventojai.

Rusija su Turkija pasirašė sutartis sulyg kurių laikysis nuo kariavimo viena su kita ir neis į sutartis su kitomis valstybėmis kurios norėtų užpulti tą ar tą iš jų.

Amerikos valdžia jieško išradėjo kuris galėtų pagaminti tinkamą mašiną daužyti bonkoms suimamų šmugelninkų degtinės.

Clarksdale, Miss. — Teismas paleido vieną suimtą nužiurėtą negrą kaltintą žmogžudystėje. Einant jam iš teismo buto pagavo jį gatvėje minia ir nulynčiavo.

Anglijos Darbo Partija Protestuoja prieš Valdžią

Londonas. — Anglijos radikalai seimo atstovai, 150 išviso, demonstrativiai apleido atstovų salę, protestuodami del apribavimo laiko diskusijoms Mosulo klausime, už ką Anglija su Turkija tamposi.

Tautų Sąjunga, kaip visi ir tikėjo, nuskyrė Anglijai Mosulo aliejaus laukus, o tuščias tos teritorijos dalis atidavė Turkijai. Mat, Anglijai labiau reikia aliejaus, ji gali padaryt su juo daugiau biznio.

Premjeras Baldwin pranešė atstovams tai kad jis susieis su Turkijos ambasadorium ir tęs toliau derybas del Mosulo. Jis sako bandys sudaryt taip kad Irakas, ant kurio Anglija turi mandatą, sugyventų gražiai su Anglija. Siulė atstovams priimti Irako klausimą taip kaip išsprendė Tautų Sąjunga. Darbiečiai reikalavo tęsti diskusijas ir siulė kad Irakas butų laikoma po Anglijos mandatu tik iki 1928 metų, nes ilgiau tęsiant valdymą svetimų teritorijų gali kilti karas.

Darbiečiams išėjus, valdžios šalininkai užgyrė Mosulo klausimą 239 prieš 4 balsus.

Darbiečių vadas MacDonald ir Liberalų vadas Lloyd George buvo išvažiavę ir nesirado posėdyje.

Anglija Vilioja Rusus

Roma. — Susitikimas Anglijos užrubežių sekretoriaus su Rusijos užrubežių komisaru Čičerinu pasikalbėjimams Rapallo mieste, sukėlė minčių jog Anglija bando atskirti Turkiją nuo Rusijos atsitikime karo už Mosulo teritoriją.

Nežinia ką Rusai mano, bet Turkija yra labai tamsi ir gera proga ten jiems naudotis. Ar geresni Anglijos prižadai Rusus atvilios nuo Anglijos matysim toliau.

Japonai Įsigali Sakhalino Pusiausalyj

Maskva. — Sovietų ir Japonų valdžių atstovai pasirašė Sakhalino koncesijų kontraktą, sulyg kurio privatinės Japonijos firmos naudosis Sakhalino aliejaus ir anglies šaltiniais 50 metų bėgyje, už dalį aliejaus ir anglies ką Japonai išims. Nors bizni varys privatinės Japonų firmos, vienok sutartyje pasirašž žymiausi Japonijos valdininkai, todel jeigu Rusija ką turės prieš tas firmas, ji sykiu turės reikalo ir su Japonijos valdžia.

SOVIETŲ JAVŲ DERLIUS MAŽESNIS NEGU TIKĖJO

Sovietų informacijos biuras Washingtone pranešė kad Rusijos kviečių bus 646,000,000 bušelių, vietoj pirm to paskelbtų 660,000,000 bušelių. Iš tų sovietai turėsią 200,000,000 eksportui.

Nors mužikai badu gaiš, bile spekuliantai prisikraus kišenius.

Francuzijai Labai Riestai

Paryžius. — Francuzijos biudžetas turi apie $60,000,000 deficito, nežiurint naujų taksų įvestų gruodžio 4 d.

Iš Briando kabineto turėjo pasitraukti finansų ministeris Loucheur, išbuvęs jame tik aštuoniolika dienų, nes jo planų seimas nepriėmė. Nauju ministeriu liko Doumer. Tas irgi neturi planų kurie išgelbėtų šalį iš krizio.

Vėl Rengiasi Bandyt Pasiekt Žemgalį

Berlinas. — Grafas Zeppelinas ir Dr. Von Eckener, du žymus orlaivininkai ekspertai, įkurė fondą orlaivio kelionei į šiaurės žemgalį. Planuojama tą Vokiečių ekspediciją šiaurėn pradėti gegužės mėnesį.

Šluoja Komunistus

Iš Australijos ateina žinios kad Queenslando darbo partija prašalino iš pildomojo komiteto du narius komunistu ir privertė visus kitus narius pasirašyti prieš-komunistišką prisaiką.

Rusija gal Prisidės

Maskva. — Sovietų valdžia sutiks ant Tautų Sąjungos pakvietimo dalyvauti tarptautinėje nusiginklavimo konferencijoje, kaip lygiai ir pasaulinėje ekonominėje konferencijoje.

Sovietų valdžios organas "Izvestia" sako, "nors mes skeptiškai žiurim į tai ar tikrai Europos tautos nori nusiginkluoti, bet darysime kitas pastangas įvedimui visuotinos taikos ir ekonominės kooperacijos visoje žmonijoje."

Bet ve priekabė: nors sovietų valdžia sutiktų diskusuoti su kitomis valstybėmis taikos ir kitus klausimus, ji nesiųs savo atstovų į Šveicariją, kur 1923 metais Lausannoj buvo nužudytas sovietų pasiuntinis Vorovsky. Nuo to laiko bolševikai Šveicariją boikotuoja.

Tautų Sąjungos tarybos pirmininkas, Francuzijos premjeras Briand, sako naudos savo įtaką kad Rusija butų įleista į tautų sąjungą teisėmis kokias turi kitos valstybės. Bet Rusija pati turi prašytis į sąjungą.

Japonai užėmė Mugdeną. Iš Chinijos ateina žinios kad Japonai užėmė Mandžurijos miestą Mugdeną.

DAMASKE PANIKA DEL UŽPUOLIMŲ

Jeruzolimas. — Gaunamomis žiniomis iš Damasko, to miesto gyventojai bėga iš miesto didžiausioje panikoje. Gelžkelių stotis pilnos pabėgėlių.

Nors ten stovi Francuzų kariumenės 3,000, bet žydų gyvenamą miesto dalį nuolat užpuldinėja sukilėliai. Žydai prašo kariumenę padidint.

Francuzijos premjeras Paryžiuje tuo tarpu gavo užgyrimą Francuzijos tvarkos Syrijos valdyme, ko Syrijos gyventojai nori nusikratyti. Premjeras sako laukias laiko kada nereikėsią ten laikyti savo kariumenės, bet dabar butinai tas reikalinga.

Syrijos Druzų karas prieš Francuzus prasidėjo iš mažos priežasties. Druzų vadai pradėjo kilti prieš Francuzų valdžią kada juos Francuzai viršininkai pradėjo paniekinti ir skriausti. Syki 25 Druzų atstovai nuvyko į Damaską pasiskųsti generolui Sarrail, Francuzijos vyriausiam Komisijonieriui Syrijoje, ant kapitono Carbillet, Francuzų gubernatoriaus Djebel Druzų. Sarrail tą skundą ignoravo. Antru kartu atstovams atėjus su skundu, Sarrail išsiuntė žemo laipsnio oficieri ir įsakė delegacijai išsinešdint, nes bus sumesti kalėjiman. Tas pradėjo karą, ir šiandien Francuzams jau kainavo milijonai frankų, šalip gyvasčių.

Nuo menkniekio prasidėjo ir Morokkos karas. Jaunas Ispanas oficierius jodinėdamas po Morokkos miestą, kapojo bizunu nekaltus žmones. Riffai sukilo, ir jau keturiolika metų kaip pati Ispanija jaučia smugius to bizuno. Pastarais laikais Riffai sukilo ir prieš Francuzus, kurie laiko kitą Morokkos kraštą.

Linksmos Naujienos

Berlino laikraščiai iš kur tai gavo žinių kad Amerikos kongresas panaikino prohibiciją. Tą sensaciją sutiko su dideliu džiaugsmu.

Turbut Vokiečiai turi gero alaus eksportui....

Vodka pabranginta. Sovetų valdžia pakėlė vodkos kainą puse tiek kiek iki šiolei kainavo, taigi dabar kvorta kainuos apie dolarį. Valdžia nori sulaikyt girtuokliavimą, bet kad to sulaikyt negalės, aišku jog mužikėlių pinigai tik padidins komunizmo carų kišenius.

Suv. Valstijų kongresui siuloma rezoliucija reikalaujanti kad svetimų šalių atstovybės prisilaikytų šios šalies įstatymų ir butų "sausios". Iki šiolei jų tas įstatymas nevaržė, užtai Lietuvos atstovybėj galima buvo visada rasti "Lietuviškos" ir kitokių gėrimėlių.

LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ
VISIEMS!

"Dirvos" Redakcija ir Administracija.

Nenaudinga Žaismė

Kauno universiteto studentai renka savo atstovybę prie universiteto valdybos, kuri užžiuri studentų reikalus.

Tiek to su atstovybe. Bet štai kaip ji renkasi.

Faktus paduodame iš "Liet. Žiniose" universiteto komsijos bendros studentų atstovybės rinkimams vykinti paskelbimo.

Punktelis ketvirtas rinkimų taisyklių skamba taip:

"4) Balsuojama bus kortelėmis, kuriose tebus pažymėta tik kandidatų sąrašo numeris be pavardžių ir be sąrašo pavadinimo.

"5) Rinkimų Komisijos patvirtinti sąrašai, kad butų žinoma kokio kandidatų sąrašo koks numeris, nuo šių metų lapkričio mį 28 dienos iki gruodžio 7 d. iškabinami...." ir tt.

Mokslo įstaigoj tokios komedijos! Bet jos virsta tragedijomis, kaip nesenai matėme žinias apie moksleivių muštynes universitete.

Tie moksleiviai, protingų universitetų vedėjų leidžiami, tveria visokias savo organizacijas — klerikalų, tautininkų, liaudininkų, socialistų, komunistinių ir kitokių pažiurų.

Prieš renkant savo atstovybę prie universiteto, tos studentų grupės jau turi turėt išrinkę savo kandidatus; valdyba juos užtvirtina, surašo po numeriais ir iškabina universiteto salėse. Studentai prikibę sąrašus skaito, agituoja už savo numerius tarp bepartivių, ginčijasi, ir vėl be abejo nosis apsidaužo, — ir taip ruošiasi rinkimams.

Rinkimų dieną, visi įtužę, nori kad jų grupė laimėtų kuodaugiausia vietų. Jau nebalsuoja už ypatą, bet stačiai už tokios ar tokios partijos burelio numerį....

Tragedija, tikrai tragedija.

Prie ko tas vedama? Kada žmonės koki nors — nors žemiausi — laipsni demokratizmo pasieks, kada įsigyvuos pagerbimas vienas kitų jeigu šitaip jaunimo protas nuodijama?

Mokslui, demokratizmui ir tautai butų daug sveikiau jeigu tie jauni, businti veikėjai butų sau palaidi, neapnuodinti jokių partinių nuodų, ir rinktų savo-moksleivių atstovybes tiesiai iš savo tarpo, perstatydami kandidatus visuotinam susirinkime, parinkdami gabius vyrukus, teisingus, dorus.

Dabar aišku kaip yra: į sąrašą turi ineiti kokio nors įtekmingo piliečio, kad ir kenksmingo valstybei ir tautai, sunus, arba geras burelio rėksnys, kuris neduos naudos nei universitetui nei niekam.

Nors anot p. Grigaičio taip daro visa Europa, bet kam matant blogą jį daryt?

Texas valstijos moteris gubernatorė išsireiškia kad evoliucijos mokslas turi buti prašalintas iš tos valstijos mokyklų knygų. Bobos, mat, protas!

Jųs Galit

išaštrinti savo skustuvo geležtes į dešimts sekundų jeigu naudosit Valet Auto Strop Skustuvą, vienatinį skustuvą kurs pats išaštrina savo geležtes.

$1 iki $25.

Valet Auto Strop Razor

—Išsiaštrina Pats

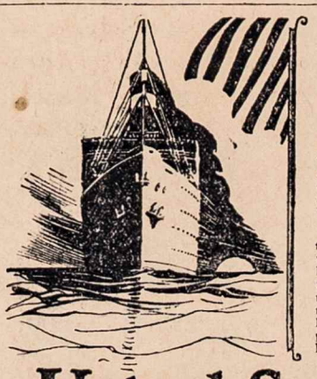

„Plauk po Amerikos Veliava"
Nupiginta ten ir atgal kelione į
LIETUVĄ
tik $203.00 ir brangiau per Bremen ar Cherbourg

PIRM jūsų sekančios kelionės į Lietuva nusprendimo, būtinai ištirkite kokius puikius laivus United States Lines, laivynas valdomas S. V. Valdžios, siūlo jūsų patogumui.

Milžinas, kopuikiausias "Leviathan", ir visi kiti laivai turi erdvius trečios klesos kambarius, duoda puikų maistą maloniose valgyklose, ir turi užtektinai vietos pasivaikščiojimui. Prie to, kainos žemos ir galima paruošti greitus susisiekimas su kelionės galu. Apsimokės jums gauti pilnų informaciją šiandie nuo jūsų laivakorčių agento arba rašykite

United States Lines
Hotel Cleveland Bldg. Cleveland, Ohio

Iš Lietuvių Gyvenimo

PITTSBURGH, PA.

"Sandaros" Redaktoriaus Apsilankymas ir Aukos

Nuo gruodžio 6 iki 11 d. čia lankėsi "Sandaros" redaktorius A. A. Tulys iš Bostono. Nors Pittsburgo Sandariečiai ir gana stipriai gyvuoja, bet p. Tulio atsilankymas daug gero padarė, kadangi Nort Side 43-čia kuopa buvo apstojus veikti, gi redaktoriui atsilankius ir pasitarus, Northsaidiečiai pasižadėjo smarkiau darbuotis Sandaros ir tėvynės labui, kaip pareiškė J. Rukas ir A. Dovidas; jie sako kad Nortsaidėj yra tiek prakilnios dvasios Lietuvių, ir apleist Sandaros kuopą, kuri rupinasi musų tautos reikalais čia Amerikoje ir musų tėvynėje, ištikro butų Nortsaidiečiams pasižeminimas. Jie tik pareiškė kad reikia perrinkt kuopos valdyba.

McKees Rockse yra nesenai susiorganizavus Sandaros kuopa, tai jai Tulio atsilankymas pridavė daug moralių spėkų, ir stovint kuopos priešakyje vyrams kaip A. Amšiejus, V Dambrauskas ir kiti, kuopa gyvuos ir bujos.

Žodžiu sakant, visos Pittsburgo Sandaros kuopos pasižadėjo smarkiau darbuotis Sandaros labui.

Konferencija

Gruodžio 10 d. buvo Sandariečių konferencija L. M. D. knygyne, kur dalyvavo atstovai nuo visų kuopų. Čia p. Tulys pranešė centro darbuotę ir dabartinį stovį. Tarp kitko pranešė kad centre neužbaigtas dalykas tai prova su Kun. Garmum. Nors Sandarai jau ji kainavo, bet kada dar kartą bus nagrinėjama tai ir vėl kainuos, todel reikalinga pinigų.

Kadangi Pittsburgiečiai Kun. Garmų pažįsta — ne vienam teko girdėti pilantis žodžiams iš jo "auksinės burnelės", nes jis netoli nuo Pittsburgo, Braddocke, kunigauja, tai Sandariečiai neatsisakė tą reikalą paremt aukomis.

Aukų per Tulio prakalbas susidarė sekančiai:

South Side	$18.00
McKees Rocks	8.75
Per Konferenciją	20.25
Sandaros 36-ta kuopa	25.00
Kuopų Saryšis (pelną nuo vakarienės)	28.00

Northsaidėj kiek per prakalbas surinko, dar žadėjo dadėt iš kuopos kad pasidarytų $50.

Taigi Pittsburgo Sandariečiai darbuojas. **Sandarietis.**

SLA. Reikalais

Gruodžio 20 d. buvo SLA. 40-tos kuopos metinis susirinkimas, buvo rinkimas kuopos valdybos ir nominacija centro viršininkų. Kuopos valdyba išrinkta sekanti: pirmininku — A. Vainorius, pagelbininku — O. Rumšienė, protokolų sekretorium — G. Dičius; finansų sekretorium — P. Savickas; iždininku — J. Virbickas; iždo globėju J. Šermukšnis; maršalka F. Maisiejus; ligonių lankytojais — K. Packevičius ir J. Lazdauskas.

Buvo pakelta klausimas kaslink SLA. 3-čio Apskričio, kur bolševikuojančios kuopos pasiremdamos V. Kaličiaus pranešimu per Apskričio suvažiavimą buk 40-tos kuopos delegatai buvę nelegaliai išrinkti, rašinėja į "Laisvę" ir "Tėvynę" tai kuopai užmetimus. Susirinkimas aptarė Kaličiaus tokį pasielgimą ir suspendavo jį ant šešių mėnesių.

Toliau, buvo naminacija S. L. A. centro valdybos. Nominuota sekančiai:

Ant prezidento:

S. Gegužis gavo balsų	31
J. Baltrušaitienė	1

Ant vice-prezidento:

V. Kamarauskas	35
J. Virbickas	1
S. Bakanas	1

Ant sekretoriaus:

P. Jurgeliutė	36
P. Savickas	1

Ant iždininko:

T. Paukštis	36
P. Pikšris	1

Ant iždo globėjų:

J. M. Danielius	36
J. Žemantauskas	31
V. Raginskas	11

Akelaitytė, Šermukšnis, Radžiukinas — po 1.

Ant daktaro-kvotėjo:

Dr. E. G. Klimas	32
Dr. F. Matulaitis	2

J. Virbickas.

Nujol

Sulaikyk Užkietėjimą!

Nujol paliuosuoja ir nedaleidžia užkietėjimo. Tai vidurių valytojas—ir nuo jo vidurių negniaužo. Veikia švelniai, saugiai ir veikmingai. Nėra kito kaip Nujol. Bandyk jį šiandien.

Skausmas? Kur? Atminkit!

YRA GERAS NUO

1. Reumatiško Gėlimo.
2. Nerviško Galvos Skaudėjimo.
3. Neuralgijos Skausmo.
4. Mėšlungiško Traukymo.
5. Sprando Sustyvėjimo.
6. Skausmo Šonų, Krutinės ir Pečių.
7. Apsidegimimo ir Žaizdų.
8. Apsaugojimo nuo Uodų.
9. Skaudančių Muskulų.
10. Apsaugojimo nuo užnuodijimo nuo mažų atsitikimų įsidrėskimo, ir tt.

Kaina 35c 65c. ir $1.25

Del patarimų arba knygutės rašykit į

ALBERT G. GROBLEWSKI & Co
Dept. 16 Plymouth, Pa.

Geriausias Skutimas

kasiden jeigu turit nupustytas geležtes. Bet tik vienas skustuvas — Valet Auto Strop Skustuvas—pusto savo geležtes.

$1 iki $25.

Valet Auto Strop Razor

—Išsiaštrina Pats

SILIKOSIS
arba Angliakasių Džiova

Komercijos Departmento Kasyklų Biuras vėl kreipia domę į plaučių ligas kurios užpuola angliakasius įkvėpuojant dulkes. Svarbiausių tų plaučių ligų tai silikosis arba angliakasių džiova, kuri paeina nuo įkvėpavimo akmens dulkių, ypač smulkios silikos arba titnago.

Ta liga randasi visur kur tik yra kietųjų anglių kasyklos. Randasi daugumoje Juvienytų Valstijų ir Naujojoj Zelandijoj, Australijoj, Pietinėj Afrikoj ir Didžioj Britanijoj.

Nesenai daryti Biuro tyrinėjimai parodė kad silikosis randasi didumoje Suv. Valstijų angliakasyklų distriktų. Viename distrikte Biuras rado kad 433 angliakasiai iš 720 išegzaminuotų ypatų turėjo silikosis. Taip pat kitame distriktė iš 1,018 išegzaminuotų 432 turėjo tą ligą.

Silikosis yra labiau tyrinėjamas Pietinėje Amerikoje negu kurioje kitoje šalyje, kur nuo 12,000 iki 15,000 baltųjų ir apie 180,000 juodųjų stovi tos ligos pavojuje. Viename distrikte atrasta kad iš 12,000 gyventojų apie 1,000 per metus susirgdavo ta liga.

Nekurie gydytojai manė kad silikosis arba titnago dulkės budamos aštrios sužeidžia plaučių plėveles. Kiti manė kad silika tirpdama vandenyje ir kituose skystimuose sužeidžia plaučius savo nuodingu veikimu.

Kaip greit ta liga išsivysto priklauso nuo dulkių rušies, kiek jų įkvėpuojama, ir abelnai nuo sveikatos pačių žmonių.

Pietinėje Afrikoje ima septynis ir pusę metus tai ligai išsivystyti, trumpiausis laikotarpis yra du ir pusė metų.

Silikosis yra skirstoma į tris laipsnius: Pirmas parodo simptomus ir fiziškas žymes blėdies padarytos plaučiams, bet žmogus dar gali dirbti. Antras laipsnis parodo žymius ligos ženklus ir jau dirbti negalima, nors dar nėra pavojinga ir galutina padėtis. Trečias laipsnis turi tikrus ligos ženklus ir dirbti negalima visai.

Tos ligos simptomai yra kvapo stoka, ir krutinė įsitraukia. Nors tas nėra labai žymu ligos pradžioje, vienok ligai vystantis simptomai didėja. Kiti simptomai ir ženklai yra kosulis, tankios slogos, skausmai krutinėje ir yra labai svarbus darant ligos diagnozą.

Žmonės serganti silikosu gali greičiau įgauti džiovą negu normalus žmonės.

Panaikinimas tos ligos angliakasių tarpe priklauso nuo neprileidimo dulkėms rastis kasykloje, kurių naikinimui reikia vartoti vandenį, sušlapinant sienas, lubas, žemę ir akmenų kruvas; taipgi svarbu turėti mechanišką ventiliaciją kuri pamainytų dulkėtą orą į tyrą; taipgi visi angliakasiai turėtų buti fiziniai išegzaminuojami prieš priėmimą darban ir kartas nuo karto paskui.

F.L.I.S.

"DIRVA" arba "ARTOJAS" (ar abu) bus jusų geriausia ir ilgiausia atmintina dovano jusiškiams Lietuvoje. Jie matys jusų duosnumą per visus metus laiko. Užrašykit.

K. ŠIRVYDIENĖS PATYRIMAI LIETUVOJ

Anksti, tamsu. Mes važiavom į Obelius pas senus draugus ir net pasimatyti su mano giminaite, Ona Bislyte, kuri Latvijoj viena našlaitė. Keli metai atgal kai aš gyvenau Subbate paėmiau ją auginti, ir kai 1916 metais važiavau Amerikon negalėjau jos pasiimti su savim, ji ir liko. Palikau ją pas ukininkų Vidžių.

Važiavom gerai. Kol naktį nesimatė nieko lauke tai vagone buvo linksma, nes kaip sakiau važiavo linksma moteris ir kunigas ir jie abu krėtė baikas. Kunigas važiavo užimti vietos Kupiškin. Bet žmogelis aimanavo ar jis tą vietą gaus ar ne.

Jis labai blogą mintį turi apie bolševikus, nes jis buvęs papuolęs jų naguose ir vos išlikęs gyvas. Jis jau neskyrė kurs bolševikas ir kur ne. Jis visus darbininkus vadina tinginiais ir tt.

Privažiavom Kupiškio stotį, jau buvo šviesu ir saulė jau rengės lysti iš už kalnų. Rasoje buvo labai aiškiai matyti pėdos kurias paliko kunigėlis greitai žingsniuodamas Kupiškio miestelin užimti vieton. Kas jį sutiko jau nebėra žinios.

Pasilikom vagone tik trys ypatos. Ta moteris, kunigui išėjus, visai kitaip pradėjo kalbėti ir pasirodė skaitanti laikraščius ir aštriai kritikavo kunigus kad jie nesą prielankųs darbininkams, ir tt. Pasirodė kad ji labai moka nuduoti tą kaip kam patinka, o mintį visai turi kitokią.

Pravažiavom per Panemunėlio stotį ir bažnytkaimį, kur perbėgo per mintis daug praeities prisiminimų kaip mes gyvenom 23 metai atgal kai dar buvo kunigas Katelė. Kaip buvo smagu Lietuviams turint tokį kunigą kuris su jais buvo visados ir visuose jų reikaluose gelbėjo. Pirmiausia, jis aprupino žmones bažnyčioje dvasiškai, o paskui mokino rašyti, skaityti. Jis vaikelių nepriėmė pirmos komunijos kol jie nemokėjo rašyti Lietuviškai.

Per tai Panemunėliečiai visi mokėjo rašyti ir skaityti ir buvo veiklus darbuotojai, statydavo visokius teatrus, turėjo sutvėrę apšvietos ratelius, skaitydavo visokias knygas kokias tik gaudavo, ir buvo viskas gerai. Nors jį persekiodavo už tai valdžia ir kunigai — kitų parapijų kunigai niekuomet jo neprašydavo į atlaidus, — ir jį pašiepdavo kad užsiima mokymu kamų ukininkų rašto, gal kad mergos parašytų bernams laiškus, bet Kun. Katelė nepaisė nieko, jis pats darė rašalą, pirko popierį ir dalino vaikeliams ir mokino juos rašyti.

Bet tuoj įsimaišė kitas kunigas — matyt buvo tyčia valdžios atsiųstas šnipas — Kun. Šereiva, kurs tuoj pakėlė lermą ir pradėjo persekioti patį kleboną ir visus kitus kurie užsiėmė skaitymu. Audra vis kilo didyn ir didyn, ir galiaus viesulas viską sugriovė. Tą viesulą paskubino viena davatka — Elena Mekuškaitė; ji labai pradėjo flirtuoti su Kun. Šereiva, turėjo net įsikišti parapijonai ir ją išvarė iš miestelio. Bet Šereiva dar daugiau supyko ir daugiau puolė kleboną kad jį išduos valdžiai. Žinoma, klebonas nusigando kad jam ant senatvės neprisieitų kalėjime puti, ir turėjo viską mesti. Šereivai siaučiant, davatkai padedant, viskas suardyta, vienus išvaikė Amerikon, kiti išsigando, metė viską, ir vėl viskas nutilo ir apmirė.

Kun. Katelei mirus, atkelta Lenkiškas kunigas, su kuriuo parapijonai nieko neturėjo, jis tik su ponais užsiėmė. Taip ir užmigdė Panemunėliečius ir visą garbingo kunigo Katelės trusą.

Tas parodo kad nors kunigų rubai visų vienodi ir maldos po visas bažnyčias vienodos, bet jų darbai labai skirtingi nuo kitų.

Tą permislinėjant, važiavom linkui Rokiškio stoties. Rokiškio stotis karo sunaikinta ir ne kaip atrodo. Traukėm Obeliuos.

Jau saulė buvo pašokus aukštai kai pasiekėm Obelių stotį. Traukinis čia stovėjo ilgai ir Maskalkoms buvo laiko susėsti su skalinėmis uogų. Daugiausia tai buvo juodi serbentai — juos vežė parduoti tai Kaunan, tai kitur. Matyti kad jos turi leidimus važinėti arba dykai arba labai papigintu tikietu.

Išlipė Obelių stotyje dairėmės vežimo. Tuoj pasipynė žydas; paklausėm kiek norės už nuvežimą musų Mičiunų kaiman. Žydas sako: Dešimts litų; mes deramės. Prieina Lietuvis ir sako jog nuveš mus už penkis litus. Jis sako gerai pažįstąs Klišonį, jie mano sesutę gydė. Sukrovėm bagažus ir važiavom su Lietuviu, o žydas keikė kiek gali, mums gi buvo juokas kad žydą apėjom.

Mičiunų kaime buvom 10 v. ryto, pas Dr. Klišonį. Jie žmonės labai malonus ir jie mus nepaleido visą savaitę. O mums irgi buvo labai smagu praleisti laikas pas taip malonius pažįstamus. Jie turi labai gerą kumelį, kuriuo teko kelis sykius važiuot į Obelius — jis lekia kai žaibas.

Mičiunų kaimas labai aukštoj vietoj tai labai toli matosi apielinkės. Jų kaimas jau buvo tik ką baigtas dalinti vienkiemiuos ir tik ką buvo išvažiavęs matininkas. Tose dienose atvyko iš Kauno revizorius — jaunas ir simpatingas vaikinas p. Butrimas, patikrinti matininko darbą. Radęs viską gerai traukė toliau peržiurėti kitų kaimų.

Ukininkai visur susirupinę perkėlimu trobų. Bet Mičiunų kaime nėra taip daug skundų, nes jo žemės geros ir ukininkai visi pridaboja ukes gerai.

Nuvažiavom Obeliuos pasižiurėti, miestelis tebėra pakrikęs kaip ir pirma, prieš karą, tik jau daugiau trobų pastatyta. Krautuvės visos žydų rankose. Taipgi buvo proga ineiti mėsinėn krautuvėn. Mėsa pasirodė pigi, tik litas svarui, bet nešvariai užlaikoma, labai daug musių, ir su jomis nieko nedaroma.

Zonite

MOTERŲ HIGIENAI

Apsišvietę moteris dabar naudoja Zonite vietoj nuodingų dalykų šiam svarbiam tikslui. Zonite yra naudingas ir visai nekenksmingas deliktoms plėvėms.

GERB. SPRAGILO KAMPELIS

GERB. SPRAGILO TYRINĖJIMAI SU DVASIA

— Ten va matyt murai Leiksaid lazarieto, kur daugybė lovų Lietuvių nugulėta po muštynių, kur juos gabendavo katras jau netikdavo į policijos stotį. O ten va griuvėsiai buvusios kunigų seminarijos, kur aukomis ir kitomis pastangomis ėjo į kunigus Vilkutaitis, kuris dabar rodos klebonauja jusų naujoj bažnyčioj. Visais šiais iškryžiavotais keliais kurie eina į rytus ir į vakarus, pietus ir šiaurę, buvo pilna Lietuvių, pilna Lietuviškų karčiamų, kaip kokis Lietuviškas biznelis, ir čia dėjosi tas pats kaip ir ant Oregono.

Ten į rytus matai tuos budinkus? Tai yra Neuros įstaigos. Jis ten juose ir paseno ir liko nevedęs, vis neturėdamas laiko susirast sau šonkaulio. Ten matyt likučiai "Žvaigždės" salės, kurioj draugijos laikydavo savo susirinkimus, balius ir mokindavosi teatrus; ten ir dabar ant sienų rastum užrašinėta vardus anų gadynių veikėjų ir komandierių, Kranausko, Žitkevičių, Miliauskiutės, Aksomaičiutės, Šimonio, Urbšaičių, Žvingiliutės, Klimavičiaus, Stasiulionio, Greičiaus, Radzevičiaus, Praškevičiaus, Plerpos, Jokubyno, Halaburdos, Zdanevičiaus, Riboko, Savukyno, Grigienės, Brazauskų, Bajerčiaus, Yurgilo, Vaizmužio, Orentos, Pečaitienės, Švarpos, Baltrukoniutės, Usevičiaus, Žemantaičio, Vasiliausko, Montvilo, Slavinsko, Malinausko, Muliolio, Brazaičio, Marozo, Stepulionio, Jonuškos, Čeriaukos, Bagdžiuniutės, Štaupų, Rakausko, Šarkausko, Aleknų, Šalčiaus, Ribinsko, Šukio, Aksomaičio, Saimono, Sielicko, Sakalausko, Mušinskų, Skeivio, Mičiulio, Kuzo, Kimučio, Baranauskų, Bukauskų, Kudirkos, Šimkunų, Sidabrų, Karpavičiaus, Gritės, Varakojo, Martišausko, Debesio, Zaborskio, Maroziutės, Kareckiutės, Daudžiutės, Slivinskiutės, Rusiacko, Bagdono, Žilinsko, Versecko, Saukevičiaus, Diraitienės, Greičių, Praškevičienės, Šemoliuno ir kitų, kurie tada kėlė ir palaikė šios sodybos Lietuvių civilizaciją ir plėtė Lietuvystę.

— O kur dabar tie musų tautos didvyriai? — sakau aš.

— Vieni mirė, kiti Lietuvoj, kiti į kitus miestus išvažinėjo, o kiti liko vyčiais, muštukais, razinkinės kukoriais, — sako Dvasia.

— O kas dabar toj "Žvaigždės" salėj randasi? — sakau aš.

— Iš jos paskiau buvo nezależnikų bažnyčia, paskui gėrimų fabrikas, ir kitoki dalykai pagal amžių reikalavimo. Garsią istoriją ta salė turėjo: ten dėjosi gražių ir prakilnių dalykų, buvo šaunių veseilių, kur atsibuvo baisios muštynės ir kitoki negeistini dalykai,— sako Dvasia.

Dvasia dairėsi po visas puses ir paskui parodė į vieną punktelį: — Tenai va ant Leiksaid yra vieta kur kitados stovėjo namas kuriame gimė tavo šonkaulis.

— Ar ištiesų! tai irgi istoriška vieta! — surikau aš, ir pasistojęs ant stogo norėjau geriau pamatyt, ir ko tik nenuslydau žemyn ant gatvės plytų.

Dvasia rodė visas vietas ir punktus kur tik Lietuviai ką bendro turėjo anose gadynėse — pirm prohibicijos eros — ir aš viską rašiausi.

Jau artinosi vakaras, aš užsinorėjau valgyt, ir pradėjo rupėt nakvynė. Dvasia nuslydo nuo stogo ir turėjo ilgai laukt iki aš nusirepečkosiu, ba man žemiškam sutvėrimui reikia visur skaitytis su gravitacijos įstatymais ir pildyt juos ne perkarštai ir ne per šaltai, ba jeigu paskubėsi, tuoj plekšt nuo stogo, ir paskui su nutrenktu strėnkauliu šlubuok.

Nuo aukštesnio ant mažesnio stogo taikydamasis, pasiekiau tvorą, paskui nušokau nuo jos ir vėl buvau pas savo kelionės draugą.

— O dabar, gerb. Fetfėbeli, eisim atgal link Sanklėso ir pradėsim tyrinėt tą svarbiausią vietą kuri tau užduota aprašyt, — sako Dvasia.

— Taip, ale man jau rupi vakarienė ir nakvynė, ba nakties laiku nedaug ką galėsiu matyt, — sakau aš.

— Man nakvynių nei valgių nereikia ir aš viską matau naktį taip pat kaip dieną, galėsiu tau pasakot, — sako Dvasia.

— Ale mano žemiškas kunas reikalauja maisto ir pasilsio, taigi aš turiu jieškot nakvynės. Eiva, gal kur rasim. — Sakau aš.

— Jeigu taip tai aš žinau vieną gerą nakvynei vietą, parodysiu tau, galėsi pergulėt, o gal dar ir vakarienės gausi, o aš ant nakties gryšiu raportuot gerb. Liciperiui ką mudu šiandien atlikom, — sako Dvasia.

Septynioliktu gryžom iki Sanklėro ir pasukom į vakarum. Nežinojau kur mane veda, ale ėjau nezurzėdamas.

Po suviršadynos kelionės pasiekėm didelius raudonus palocius. Štai, sako Dvasia, eik čia, gausi pernakvot. O aš rytoj po antrų gaidžių čia pribusiu ir lauksiu tavęs.

Nuo Redakcijos

DEŠIMTMETINĖS SUKAKTUVĖS

LAPKRIČIO mėnesį, kaip p. Greičiaus straipsnyje ant puslapio 4-to matysite, 1915 metais Clevelande pradėjo eiti pirmas Lietuvių laikraštis "Santaika", iš kurio, metams nepraslinkus, išsivystė dabartinė "Dirva".

"Santaikos"-"Dirvos" dešimtmetines sukaktuves minime šiame numeryj, nors išpuolė lapkričio mėnesį, del to kad buvo paskelbta eilių kontestas ir buvo duota poetams laikas iki gruodžio vidurio eiles susiųsti.

Po "Santaikos"-"Dirvos" prasidėjimo, nebuvo tai paskutiniai laikraščiai: Clevelando Lietuviai matė kelis kitus, kurių ir dabar dar yra, kiti tik lapeliai, nes kožna partija nori turėt savo organą.

▼ ▼ ▼

Utėlės ir Socializmas

"Lietuvos Ukininkas". tarp savo įvairių žinių patalpina sekantį:

"Radio žiniomis SSSR (taip dabar vadinasi Rusija — "Dirvos" Red.) komisaras profesorius Semaško priėmė SSSR ambasadoj Berline spaudos atstovus. Jis pareiškė užsienių laikraščių korespondentams kad Lenino 'didysis klausimas', kas nugalės, ar socializmas utėles, ar utėlės socializmą, esąs jau išspręstas. Socializmas nugalėjo utėles ir tuo pašalinta SSSR dėmėtos šiltinės epidemijos pavojus".

Sovietų atstovas džiaugiasi kad šiltinės epidemija nuveikta. Bet tai su moderninio mokslo pagalba. Bet toli iki nuveikimo utėlių-skurdo kuris sovietų rojų kankina, ir tos tai utėlės padarys socializmui-komunizmui galą.

▼ ▼ ▼

Naujas Meksikos Sumanymas

Meksikos kapitalistams pasidarė labai nesmagu. Ta šalis pradėjo tvarkytis visai proletariškai ir valdžia nepataikauja kapitalui kaip yra buožių valdomose šalyse. Ten siuloma naujas darbo įstatymas, kuris palies lygiai tenaitinius ir kitų šalių kapitalistus, tai tokis: darbdavis turi dalintis pelnu su darbininkais.

Tas bilius jau pervarytas atstovų bute, reikia tik kad senatas priimtų. Senate, žinoma, jį norima pataisyti pridedant priedus. Darbo vadai reikalauja tą bilių priimt be jokių pakeitimų.

Jeigu bilius bus priimtas, darbininkų komitetai kožnoj įstaigoj peržiurinės ineigų knygas, pertikrins ineigas ir uždarbius ir nustatys kiek iš to pelno turi buti padalinta tarp darbininkų.

Nors tas išrodo labai puiku, bet iš komunistiškos pusės labai pavojinga: komunistai juk reikalauja kad ne tik darbininkai nesidalintų su kapitalistais pelnu, bet kad visai butų panaikinta pinigai. Šitaip darant, juodas proletarijošius gali tuoj susilygint su kapitalistu ir nebus kam komunizmą vykint.

Meksikos darbininkai paprastai uždirba po 30 iki 50c į dieną. Aišku kad darbdaviui lieka milžiniškos sumos pelno. Jei tą pelną darbininkai dalinsis ir išeis jiems po 30 ar daugiau dolarių savaitėje tai jau Meksikiečiai darbininkai skaitysis turtuoliais. Kam tada kapitalizmą verst?

▼ ▼ ▼

"Naujienoms" Netinka ir kiti Paaiškinimai

"Naujienų" **redaktorius** taip supyko ant "Dirvos" redaktoriaus už pavadinimą Lietuvos universiteto studentų vaikėzais jog iš piktumo pavadino net zeceriu. "Dirvos" redaktorius iš to nejsižeidžia, nes nelaiko pažeminimu jeigu padeda spaustuvėj laikraštį apdirbti, kaip daro daugelis ir Lietuvos redaktorių mažesniuose miesteliuose. Mes manome daug blogiau yra sėdėti su baltom rankelėm ir skelbti lygybę ir brolybę, o išnaudoti proletarijošius lupant sau didelę redaktoriaus algą.

Redaktoriui Grigaičiui nepatinka "Dirvos" įrodinėjimas kad Amerikos universitetų studentai neužsiima politika, o jei ką visuomeniškuose klausimuose ir daro tai tik pagal instrukcijų ir nurodymų. Jeigu tam netiki lai pasiteirauja, o jeigu turi pavyzdį kur iš kelių Lietuvių socialistų moksleivių susiburusių su keletu žydukų ar dar kitokių, kurie kalba ne savo klausimais, tas dar neperstato **Amerikos** moksleivių.

Clevelando laikraštis nepasakoja apie Amerikos moksleiviją "taip žemai", bet tik pasako kad taip darydama kaip dabar daro Amerikos universitetų moksleivija neprieina prie skerdynių, kaip atsitinka Europoje.

Kad universitetų ir vidurinių mokyklų (high schools) mokiniams paskiriama temos iš visuomeninio gyvenimo ir dienos klausimais to **redaktorius** Grigaitis negali užginčyt. O kaip vienų mokyklų ir kitų moksleiviai tuos klausimus gvildena tai priguli nuo jų amžiaus. Žemesnės mokyklos mokiniai tą patį klausimą išriša savu išmanymu, universiteto mokiniai savu išmanymu. Bet ir vieni ir kiti nurodomi imti medegą iš "The Literary Digest" ir kitų tokių laikraščių.

Čia **redaktorius** Grigaitis gal galės "atskirt universitetą nuo vaikų mokyklos".

Išskyrus svetimtaučių studentų, ypač užsikrėtusių radikališka dvasia (kokiais atsižymėjo musų Valparaisiečiai, kurių daugelis dar ir po šiai dienai į protą nesugryžta), tikri Amerikonai studentai neužvertę sau galvų politika. Šalip mokslo, jie turi sau sportą, ir tas visą jų atidą nutraukia kaipo į jaunimui tinkantį užsiėmimą.

Jeigu **redaktoriui** Grigaičiui ir to nepakanka, norėtume paklausti jo **kodel jis mano kad studentams geriau prigulėti į partivines organizacijas ir rengti tarp savęs skerdynes, nors jie išaugę protiškai turės gana laiko partijose prisidaužyti — bet tada rimčiau, be revolverių ir kraujo praliejimo? Ar Amerikos partijos tuščios nors čia universitetuose negirdėt kad butų Demokratų, ar Republikonų ar Progresistų partijų jaunimo kuopų (svetimtaučiai čia neineina, nes jie viena neturi reikšmės, o antra, jei ir turi kokias kuopeles tai kaip Valparaisiečiai, pagal Europos kurpalio, bet su jomis niekas nesiskaito)?**

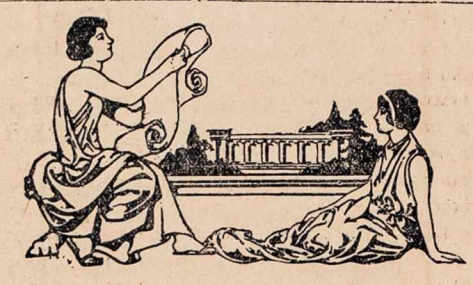

ARTOJŲ ŽEMELĖ*

(Šios eilės gauna pirmą dovaną skiriamą autoriui Lietuvoje)

Lai amžiai, tėvyne, tau neša linksmumą,
Artojų žemelėj lai buna džiaugsmai,
Ir dainos brolelių lai teikia smagumą.

* *

Gailingos man ašaros prausia veidelį,
Yra kiekviena valandėlė skaudi;
Vainikan svajonės man audžia vargelį,
Ugnelės liepsnelė žėruoja skaidri.
Oi varge, vargeli, našlaičių dalelė,
Jaunimo svajonių erškėčių takai,
Ar mane liudėsyj laikyt vis manai?....

* *

Artojų žemelė tai mano tėvynė,
Meili ir brangiausia prabočių šalis
Engėjų nuvarginta laisvės krutinė,
Reikėjusiai kęsti, nors švietė viltis.
Ir taip daug kentėjo mųs žemė auksinė
Kančias, prispaudimą žandarų bjaurių —
Iš priespaudos laimę jaunimas supynė,
Engėjams kardus sutraškino, kurių
Čia amžiams paliko skaudus atminimas
Ir musų dalelei nušvito aušra,
Už bočių žemelę lai šypsos likimas.

* *

Daug amžių kentėjom, bet laisvė gyvuoja
Ir musų likimui nušvito dalis;
Raiboji gegutė sodnelyj kukuoja
Vasarą kaip visad dainas malonias;
O priešams likimas kas kartas bjauresnis,
Su skausmo kančiomis kas kart vis kartesnis.

* *

Daug metų prabėgo kaip laisvė mųs žydi,
Engėjų retežiai sutruko senai,
Šalin nuliudimas, lai džiaugsmas mus lydi
Ir džiaugsmo akordai lai skamba švelniai.
Myliu tave, laisve, tu mano močiutė,
Tėvynės artojų šviesi ateitis,
Myliu tave, laisve, tu mano laimutė,
Einu prie tavęs, nes tu mano viltis.
Tėvyne, šalele, tu mano paguoda
Ir mano svajonių brangiausi džiaugsmai;
Nors kančios jaunystei daug skurdo man duoda
Ir vargas kankina, dejuoja skausmai
Už laisvę, tėvyne, lai šypsos jausmai.

* *

Skaisčioji vienybė mums suteikė džiaugsmą,
Už laisvę sužibo šviesioji viltis,
Kaip ledą sutirpdino saulė mųs skausmą,
Ar linksma, ar liudna — mųs šviesi mintis.
Klaidingos mųs priešų suiro svajonės
Tarp šėlstančių vėjų, audringų bangų,
Už džiaugsmą paliko jiems skausmo dejonės,
Vaikams jų per amžius atrodys baugu,
Ir businčios kartos minės mus garbingai
Už atpirktą laisvę tėvynės džiaugsmingai.

* *

Engėjams sutruko retežiai galybės
Ir laisvės slėgimas nukrito senai,
Lietuvai sužibo žvaigždelė liuosybės,
Ir broliams artojams tebšypsos jausmai,
Už bočių senovę lai žydi džiaugsmai.

* *

Kaip saulė bežydi tėvynės mųs laisvė,
O priešams atrodo aptemę laukai,
Ne skausmas bet dainos tyliai iš krutinės
Tėvynės sunelių vis veržias karštai.
Erelis išplėtęs sparnus ant mųs Vilniaus,
Su džiaugsmo galybe nor' pilį pavergt,
Taip visad svajoja praryt musų Vilnių,
Ant amžių laisvužei akytes užmerkt,
Su keršto piktybe mųs džiaugsmą užtvert.
Alytus. **Radasto Žiedas.**

*Skaitykit pirmutines eilučių raides žemyn.—R. Ž.

Amžinasai Žydas

EUGENE SUE

(Tąsa)

— Ir aš manysiu kad tu manęs neapkenti jeigu labiau mane versi, — atsakė Kupriukė tokiu tonu kad jos sesuo pamatė jog bevertis bus jos prašymas. Ji nusvėrė savo galvą liudnai, ir ašaros vėl ritosi jai per žandus.

— Mano atsisakymas kankina tave, — tarė Kupriukė, imdama jai už rankos; — man ištiesų gaila; bet tik pagalvok, tu suprasi mane.

— Tavo tiesa, — tarė Cefisa, karčiai, ir po valandėlės tylėjimo; — tu negali priimti pagalbos nuo mano mylimojo; tai buvo įžeidimas tau tą siulyti. Gyvenime yra tokių pažeminančių aplinkybių kad jos suteršia net tą gerą kokį nori kitam padaryti.

— Cefisa, aš nenorėjau tave užgauti— tu tą gerai žinai.

— Ak, tikėk man, — atsakė Cefisa, — nežiurint kad aš esu tokia linksma ir pilna vėjų, aš kartais pergyvenu apgalvojimo momentus, net laike mano didžiausių linksmybių. Bet gerai kad tokie momentai yra reti.

— Ir ką tu tada mąstai?

— Kad gyvenimas kurį aš vedu nėra tai mano siekimai; paskui aš apsisprendžiu prašyti Jono duoti man mažą sumą pinigų, tiek kad užtektų metams laiko, ir sudarau planą prisidėt prie tavęs ir laipsniškai stoti vėl prie darbo.

— Ta mintis yra gera; kodel nepadaryti taip?

— Nes, kaip tik aš gatava tą sumanymą vykint, tuoj išegzaminuoju save rimtai, ir mano drąsa dingsta. Aš jaučiu kad niekad jau negalėčiau priprasti prie darbo, ir išsižadėti šitokio gyvenimo, pilno liuosybės, linksmumo ir be rupesčio. Aš kartais esu turtinga, kaip šiandien, kartais mažai turiu, bet vis tukstančiais sykių daugiau negu keturi frankai savaitėje. Ne pinigai mane vadovauja. Daug sykių aš atsisakau pakeist meilužį, kuris turi mažai arba nieko, ant turtingo, kurio aš nemėgstu. Aš niekad nieko sau neprašau. Jonas praleido apie dešimts tukstančių frankų pereitus tris ar keturi mėnesius, bet mudu turim tik pusiau tuščius kambarius, nes mudu visada gyvenam šian ir ten, kaip paukščiai. Ant laimės, kuomet aš pirmą sykį jį pažinau jis nieko neturėjo, ir aš tik ką buvau pardavus savo brangmenas gautas iš kitų, už šimtą frankų, ir sudėjau tą sumą į lioteriją. Kadangi paikiems ir pašėlėliams visada sekasi, aš laimėjau keturis tukstančius frankų. Jonas buvo linksmas taip kaip aš. Tada mudu sutarėm, naudotis tais pinigais kolei jų užteks, ir vis dėti daugiau į lioterijas; jeigu laimėsim ir dar sutikime gyvensim, gerai, o jeigu ne ir nieko neturėsim, tada abudu eisim dirbti, jeigu dar busim vienas kitam neatsibodę; jeigu to negalėsim, ir negalėsim persiskirt — tada pasidarysim sau galą!

— Vardan Dievo! ką tu kalbi! — riktelėjo Kupriukė, pabaldama.

— Nebijok! mes prie to nepriėjom. Mes vis turėjom pinigų, kuomet vienas agentas, kuris prie manęs meilinosi, bet kuris buvo toks bjaurus kad aš negalėjau jo pakęsti nors jis ir turtingas, žinodamas kad aš su Jonu, prašė manęs—— Bet ką aš varginu tave savo smulkiais apsakymais? Vienu žodžiu, jis skolino Jonui pinigus, ant kokios ten abejotinos dalies kurią jis sakė turįs ir tikįs kada nors užimti. Tai su tais pinigais mes ir turim gerus laikus—kolei jų yra!

— Bet, mano brangi Cefisa, vietoje taip kvailai tuos pinigus leisti, kodel nepadėti juos ant nuošimčio, ir apsivesti su Jonu, kad tu jį myli?

— O, pirmoj vietoj, — atsakė Bakkanalų Karalienė, juokdamos, dėjimas pinigų ant nuošimčio niekam linksmumo neduoda. Pasitenkinimą tik tada turi kai žiurai į mažą šmotelį popierio, kurį gali iškeisti į auksą, už kurį gali nusipirkti tukstančius pasitenkinimų. Kaslink apsivedimo, aš ištiesų myliu Joną geriau negu ką kada mylėjau; bet man rodos kad jeigu mes apsivesim musų smagumai pasibaigs, nes kolei jis yra mano vaikinas jis negali barti manęs už tai kas atsitinka, bet kaipo vyras, jis kada nors pradėtų mane pašyti, o mano toks budas, kad jei kur mano kaltė aš pati save nubaudžiu, švelniau.

— Pašėlus iš tavęs tai viskas! Bet tų pinigų amžinai negausit. Ką paskui darysit?

— Ką paskui? Tas man išrodo tik pietų laikas. Rytojus man rodos dar neateis per šimtą metų. Jeigu mes sakytume: "Kurią nors dieną mes turėsim mirti —ar vertas butų gyvenimas?

Seserų pasikalbėjimą čia vėl pertraukė didelis užmas-kliksmas kitame kambaryje, o virš visko girdėjosi aštrus Minny Moulino barškynės balsas. Vienu sykiu tik pakilo šauksmas: "Kur musų karalienė?!"

Kupriukė sudrebo ir norėjo bėgti.

— Tai tik mano sėbrai, kurie nekantrauja vieni, — tarė Cefisa, ir ji dabar galėjo juoktis.

— O jeigu jie subėgs čia tavęs jieškodami? — nekantriai kalbėjo Kupriukė.

— Ne, niekados, to nebijok.

— Bet klausyk: ar negirdi tų žingsnių? jie ateina karidoriu. Meldžiu, išleisk mane lauk kad manęs tie pamišėliai nematytų.

Tuo momentu atsidarė durįs ir Cefisa pribėgo prie jų. Ji pamatė karidoriuje deputaciją vedamą Moulino, kuris turėjo savo barškynę, o paskui sekė Rose-Pompon ir kiti.

— Gryžk pas mus, karaliene, arba aš nusinuodinsiu stiklu vandenio! — rėkė Ninny Moulin.

Visi šukavo kaip kas išmanė, ir tarėsi pagrobt ją ir neštis į burį.

— Jonai, tu ineik vienas! — tarė Cefisa, nežiurint kitų reikalavimų, ir ji dar pratarė: — Už dešimts minutų aš busiu su jumis visais!

— Lai gyvuoja Bakkanalų Karalienė! — šaukė Dumoulin, sukdamas savo barškynę, o į kambarį inėjo vienas Snaudalius.

— Jonai, — tarė Cefisa, — štai mano geroji sesuo.

— Žavina mane tamistą matyti, — tarė Jonas, nuolankiai, — tuo daugiau kad tu galėsi suteikti man daugiau žinių apie mano draugą Agrikolą. Nuo to kai aš pradėjau lošti turtingą žmogų, mudu nesimatėm, bet aš myliu jį kaip seniau, ir manau jis yra geras ir prakilnus vyras. Tu gyveni tame pačiame name. Kaip jam einasi?

—Ak, tamista, jis ir jo šeimyna turi daugybę nelaimių. Jis yra kalėjime.

— Kalėjime! — suriko Cefisa.

— Agrikola kalėjime! už ką? — tarė Snaudalius.

(Bus daugiau)

Skaitykit šią knygą, rasit kokia yra jusų laimės žvaigždė, kokia jusų laimė.

Žemes Kaimynai Dausose

Pilnas nuodugnus aprašymas musų matomų žvaigždžių ir jų grupių kurias mes nuolat patėmijame. Aprašoma paskirai kožnos didesnės žvaigždės tolumas, didumas ir tt. Sudėta jų pozicijos aiškiais paveikslais; taipgi sužymėta kurios žvaigždės pagal astrologų išrodymų turi įtekmės ant žmonių.

Knygoje yra 420 puslapių. Kaina už vieną $1.50. Dvi už $2.00

Įsigykit vieną sau, kitą pasiųskit saviškiams Lietuvoje — jie bus dėkingi.

REIKALAUKIT "DIRVOJE" — 3352 SUPERIOR AV. CLEVELAND

DEŠIMTIES METŲ SUKAKTUVES NUO "SANTAIKOS"-"DIRVOS" PRADEJIMO IŠEIDINETI

KAIP ĮSIKURĖ PIRMAS CLEVELANDO LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS "SANTAIKA"

VARGAS ir reikalas pagimdo garsius pasaulio galiunus, visokius išradimus, ir duoda pradžią žymiems darbams. Jei nebutų buvę varginga pirštais varstyti adatą gal dar ir dabar nesidžiaugtume siuvama mašina, kuri paliuosavo ne vieną siuvėją, adatos vergą. Jeigu nebutų buvę vargas keliauti tolimą kelionę nunešimui savo pažįstamam žinią arba apreikšti priešui karą, gal ir šiandien nebutume turėję tokios tobulos komunikacijos kaip telefonai, telegrafai ir radio. Jei ne reikalas, ar mes turėtume tokius muzikos instrumentus kaip vargonai, pianai, taip kaip neturėtume visokios rušies mašinų, kurios vienu sagutės paspaudimu atlieka šimtų ir tukstančių žmonių darbą. Ar ne vargas ir reikalas paliuosavo žmogaus pečius ir arklio nugarą nuo pergabenimo didžiausių sunkenybių ne tik skersai gatves bet ir skersai ir išilgai kontinentų? Tą pernešimo darbą dabar atlieka kriokianti lokomotivai su eile paskui juos velkamų vagonų, o ant vandens puškuojanti garlaiviai ir padebesiais skrajojanti orlaiviai. Ar ne vargas ir reikalas pagimdė eilę visokių pagerinimų ir išradimų, su kuriais musų akįs ir protas jau taip susipažino jog ne tik ką nesistengiame mes to visko apvertint, bet kartais tiesiog tingime ir atidos atkreipti. O juk ne kas kita kaip vargas ir reikalas mums davė šiandieninį raštą, su kurio pagalba aš ir stengsiuos gerbiamiems skaitytojams nupiešti kaip Clevelande įsikurė pirmutinis Lietuvių laikraštis.

Lietuvių skaitlius augo

Clevelandas kaip ir kitos Lietuvių kolonijos, augo ir bujojo prieš karą ir karo laiku. Prieš karą plaukė čia Lietuviai iš tėvynės, o didžiajam karui iškilus nors iš užjurio pribuvimas biskį paretėjo, bet užtat jų tirštai važiavo iš tolimų miestų ir miestelių, sakant tiesiog plaukte plaukė. Juk ir buvo ko: darbai net pyškėjo, o užmokestis buvo riebi. Taigi tuomet Lietuvių į Clevelandą prigužėjo daug, taip kad jų skaitlius 1915 metais siekė maždaug apie 15,000.

"Santaikos" užsimezgimas

Esant tokiam skaitliui Lietuvių ir turint daugybę įvairių organizacijų, prie to didelę Šv. Jurgio parapiją, nestigo, aiškus dalykas, kaip vietinio taip ir visuomeniško organizacinio veikimo. Pašalpos ir šiaip visokios draugystės rengė pasilinksminimo vakarus, prakalbas, debatus, kviesdamos vietinius ar iš kitų miestų žymesnius kalbėtojus, o progai pasitaikius neužmiršdavo ir svečių iš Lietuvos priimti, kurie tuomet buvo ne retenybė ir važinėjosi su gana prakilniais užmanymais. Dailės gi draugijos, kaip Clevelando Lietuvių Teatrališkas Choras, Lietuvos Vyčių 25-ta kuopa ir "Mirtos" Choras rengdavo koncertus, kuriuosna pakviesdavo žymiausius Lietuvių artistus, ir statydavo teatrus ne tik šičia Lietuvių tarpe, bet ir mieste didžiulėse svetainėse tarp svetimtaučių. Veikimas virte virė.

Kad tokį gyvą bruzdėjimą nuosekliau ir atsakančiau vesti ir tvarkyti truko Clevelandiečiams vieno svarbaus dalyko, butent spaudos žodžio arba laikraščio. Buvo tuo tikslu vietinių veikėjų šnekučiuojamasi privačiai, bet tas prie nieko galutino neprivedė. Bet štai vieną gražią rudens dieną, taip apie rugsėjį, 1915 metais, ateina P. Šukys, kuris tada turėjo spaustuvę, ir I. Sakalauskas, pas mus į stubą (tąsyk mes gyvenome 8315 Bellevue av.). Jau vien iš jųdviejų akių ir upo pavyko man sekmingai atspėti tikslą jų atsilankymo. Žodis po žodžio prieita prie paties branduolio. Imta kalbėti kada ir kaip butų galima Clevelande išleisti laikraštį. Pas visus reiškėsi mintis už ir prieš. Daug kalbėta, visaip manyta ir svarstyta, galop prieita prie išvados kad žut-but pradėti leisti laikraštį. Bet kokį tam naujai užgimusiam kudikiui, jaunutei idejai, duoti vardą? Paduota vardų net keletas, galų gale sutikta ant: "Santaika". Nuo to karto susitvėrė, taip sakant, triumviratas iš trijų tik ką susipažinusių asmenų, kurie pasiėmė tą sunkią naštą ant savo menkai išdirbtų pečių.

Baugino mus dvi jiegos: psychine ir materialė. Pirmoji nebuvo taip baisi kaip paskutinėji. Sugebėjimas laikraštį suredaguoti, sustatyti ir jį atspausdinti mus taip nebaugino, nes tame amate kiekvienas turėjome šiek-tiek praktiško patyrimo. P. Šukys budamas spaustuvės savininku, nors ir neturėjo pilnai atsakančių laikraščio spausdinimui mašinų, taip kaip jam stigo ir akcentinių raidžių, bet sugebėjo atlikt šiaip smulkesnės rušies spaudos darbus, ir tai gana pasekmingai. Taigi jam davėme darbą leidėjo. Antras iš eilės, Ignas Sakalauskas, buvo kadaise dirbęs Lietuvoje "Šaltinio" spaustuvėje. Tą pastatėme kandidatu į zecerį ir administratorių. O antgalo man, kaipo lankiusiam Valparaiso universitetą ir mokinusiam tenykščią tų laikų Lietuvių studentų etimologijos ir sintaksės klesą, kurią man pavedė gerb. B. K. Balutis, ir redagavusiam Valparaisiečių mokinių mėnesinį žurnalą "Jaunimo Sapnai", teko redaktoriaus titulas. Ant kiek mes visi buvome drąsųs sugebėjime laikraštį apdirbti, ant tiek mus gąsdino piniginė šmėkla. Bet, nepaisant jokių kliučių, ėjome savo užbrėžtu keliu prie taip naudingo ir prakilnaus darbo! Visi trįs kaip vienas žengėme darban.

Pirmas "Santaikos" numeris

Lapkričio 26 d., 1915 m., išėjo iš spaudos pirmas, keturių puslapių po šešias kolumnas, numeris savaitraščio "Santaika". Italpa, kaip del pirmo numerio, buvo gana įvairi. Ant pirmo puslapio tilpo trijų kolumnų redakcijos įžanginis straipsnis antgalviu, **"Pradedant Darbą"**. Ant antro puslapio tilpo, **"Žodis į Vietinius", "Žinios iš Visur"**, dvejos eilutės ir apysaka "Vargšė Eliutė". Trečio puslapio įtalpa buvo tokia: **"Straipsnis nuo Administracijos", "Moterims Žinotina", "Korespondencijos", "Juokai", "Krislai"**, ir apgarsinimai. Ant ketvirto puslapio tilpo vietinės žinios ir apgarsinima.

"Santaika" perėjo į kitas rankas

Tokioje formoje "Santaika" išeidinėjo beveik čielus metus — nuo lapkričio 1915 metų iki rugpjučio mėn. 1916 metų. Pasitiko ją Clevelandiečiai gana maloniai ir prielankiai, kaipo kokią viešnią.

Nors jos gyvavimo dienos buvo trumpos ir skaudžiai apkaustytos retežiais sunkių aplinkybių, vienok ji paliko nemažai malonaus ir sveiko įspudžio savo skaitytojų tarpe.

Leidėjas P. Šukys matydamas sau ir laikraščiui šviesesnę ateitį sumanė pavesti ji į A. B. Bartoševičiaus rankas, kas ir tapo padaryta. Gerb. Bartoševičius įsteigė laikraščio leidimo bendrovę, "Ohio Lietuvių Spaudos Bendrija", ir kvietė į ją vietinius prisidėti, kurie interesavosi palaikymu ir norėjo matyti laikraštį savo kolonijoje.

Pakviesta tuomet naujas redaktorius, V. S. Jokubynas, ir permainyta laikraščio vardas į "DIRVA", laikraštis padidinta iki aštuonių puslapių, ir tokiu budu "Santaika" užbaigė savo dienas, palikdama savo vietoje įpėdinę "Dirvą", kuri šiandien susilaukė savo iškilmingo dešimts metų jubilejaus ir apie kurios istoriją plačiau ir aiškiau gali parašyti arčiau jos pulso stovinti veikėjai.

Žymesni "Santaikos" nuolatiniai sandarbininkai buvo: **p-lė Z. Bagdžiuniutė, p. S. Greičienė, pp. S. Daunoras, M. Zujus, J. P. Sabaliauskas, A. Pogaželskis** ir eilė kitų.

VINCAS GREIČIUS.

ANTRA DALIS "DIRVOS" GYVAVIMO — ARBA SEKANTI DEVYNI METAI PO KITAIS REDAKTORIAIS

PER dešimtį metų savo išeidinėjimo, "Santaika-Dirva" turėjo gana įvairią ir ne visai ramią istoriją. Tam priežastis buvo ta kad laikraštis buvo tampomas tarp katalikų ir tautininkų, bet laimėjo tautininkai.

To įvairumo padidinimui, "Santaika"-"Dirva" turėjo (imant iki dabar) jau net penkis redaktorius. Padalinus dešimtį metų ant penkių redaktorių, kožnam išeina tik po du metu redagavimo.

Bet kadangi man, dabartiniam redaktoriui, iš tų dešimties metų teko "Dirvą" vesti septynis pastarus metus (vieną, aštuntą, metą su kitu), pasidaro aišku kaip greitai turėjo persikeisti laikraščio redaktoriai pirmais trimis metais.

Kaip iš p. Greičiaus straipsnio matome, jis "Santaiką" redagavo ne pilnai metus laiko. Sekantis redaktorius buvo p. V. S. Jokubynas, buvęs pirmiau "Tėvynės" redaktorius. Jis nuo p. Greičiaus pasitraukimo, 1916 metais, iki 1917 metų, redagavo "Dirvą" irgi apie metus laiko.

Išsykio viskas visuomeniško pradedama daryti bepartiviškai ir visiems bandoma įtikti. Tokia buvo ir šių laikraščių pradžia. Bet tuojau prie "Santaikos" susispietė katalikų elementas ir "Santaika" jei ir bandė laikytis bešališkai, buvo daugiau katalikų remiama ir platinama, ką parodo ir p. Greičiaus paminėti bendradarbiai.

Paėmus laikraštį p. Bartoševičiui, jis pernaują bandė padaryti laikraštį bepartivišku, bet naujo redaktoriaus p. Jokubyno tautiškos pažvalgos ir jo veikimas tautiškose organizacijose jau savaimi buvo ženklu ne bepartiviškumo, bet palinkimo į tautišką pusę, kaip "Santaika" buvo palinkus į katalikišką pusę.

Nuslyst taip iš katalikiškos į tautišką-laisvamanišką pusę reiškė didelį smugį katalikų pusei, nes, kaip p. Greičius išsireiškė, tada buvo smarkus judėjimas, organizacijų bruzdėjimas, o kaip tik seniau daugiau budavo katalikiškų organizacijų.

Tuo laiku vienok pradėjo smarkiai kilti tautiškos organizacijos. Kelios jų gyvavo iš pirmiau, bet tik 1916 ir 1917 metais išsiveržė pilnam savo gyvume ir energijoj.

Bet štai p. Jokubynas 1917 metais pasitraukia nuo "Dirvos" redagavimo ir tuomi atnaujina katalikų viltis laikraštį turėti savo rankose. Tuo tarpu prie "Dirvos" dirbo Ig. Sakalauskas ir Ona Žvingiliutė, abu vyčių ir kitų katalikiškų organizacijų veikėjai, kuriem ir liko bendrai laikraščio vedimas. Nuo to sykio butų "Dirvos" istorija buvus kitokia jeigu p. Bartoševičius ir p. Šukys nebutų ėmę jieškoti kitų redaktorių ir nebutų suradę p. J. Gedmino, kuris pasitaikė buti tautininkas laisvamanis, buvęs "Vienybės Lietuvninkų" redaktorius. Gedminas užėmė "Dirvą" redaguoti lapkričio pradžioje, taip kad Sakalausko redagavimo laikas buvo tik trįs mėnesiai, nes p. Jokubynas pasitraukė liepos pabaigoj.

Lapkričio pabaigoj man prisiėjo atkeliauti iš "Tėvynės" prie "Dirvos" ir su p. Gedminu redagavome "Dirvą" iki pradžiai 1919 metų, kada "Dirva" paliko mano vieno rankose, ir buvo redaguojama toj pačioj tautiškoj dvasioj kaip yra po šiai dienai, dideliam nepakentimui katalikams-klerikalams ir kairiajam elementui.

Kairysis elementas prie "Dirvos" jokių privilegijų nesijautė turįs, todel ir nesikabinėjo kaipo prie ginčijamos nuosavybės, bet katalikų veikėjai tankiai apraudojo, apgailavo kad "Dirva" paspruko iš jų rankų. Jie paskirais tarpais net konkuruot mėgino, ėmė leidinėti "Vanagą", paskui "Darbo Valandas", o dabar leidžia sau bažnytinių paskelbimų lapelį, kartais užpildytą ir šventai dienai nepritinkančiomis pliovonėmis, vadinamą "Clevelando Lietuvių Žinios".

Socialistai Clevelande visada jautėsi silpnoki todel ir nebandė niekad laikraščio turėti, užteko kitur leidžiamų. Bolševizmui įsiveisus, bolševikų laikraščiai kitose kolonijose suėmė visą čia buvusių komunistėlių energiją dirbti aniems laikraščiams, taigi ir jie savo laikraščio čia turėt nebandė.

Tik musų komunistėliams suplyšus į kitokius internacionalus, ekstra kairieji rado čia sau vietą leisti savo organėlį, pirmiausia "Apsišvietimą", paskui "Aidą".

Be tų, "Dirva" gavo sau ant čiuprynos rimtą konkurentą, tai "Artoją", kurį vienok leidžia tie patįs "Dirviečiai". "Artojas" pradėta leisti 1920 metais ir išsilaikė ilgau negu bent kurs kitų srovių bandytas leisti laikraštis, nors jos neturėjo nei po vieną, o tautininkams reikia palaikyti net du laikraščiu.

"Artojas" pradėjo eidinėti nereguliariškai, kadangi spausdinamas "Dirvos" spaustuvėj, o ji užversta kitais spaudos darbais.

Šalip šių dviejų laikraščių, "Dirvos" bendrovė dar atsižymėjo kitu dideliu darbu — ir tai bene vienatinė spaustuvė nuo karo pradžios iki dabar—tai leidimu knygų. Per septynis metus ji išleido apie 35 įvairaus turinio knygas, arba po penkias knygas į metus, nuo kelių desėtkų puslapių didumo iki kelių šimtų puslapių.

Kada kitos musų spaustuvės Amerikoje nuo karo pradžios veik visai sustojo leidusios knygas, "Dirva" kaip tik pradėjo įsismaginti knygų leidime.

Dabar leidžiama "Žmonijos Istorija" bus didžiausia iš visų iki šiolei "Dirvos" išleistų knygų, kuris lyg tyčia pasitaikė spausdinti šiose sukaktuvėse, lyg apvainikavimui "Dirvos" dešimties metų darbo.

Tokia tai maždaug "Dirvos" gyvavimo istorija nuo jos persikrikštijimo iš "Santaikos".

K. S. KARPAVIČIUS.

GRUODIS

Gruodis mėnuo šaltas yra,
Baltas sniegas tirštai byra,
Žemė visa jau apklota,
Giliam miegui apguzota.
O to vėjo smailumėlis,
Čypia, sukas sukurėliais,
Ir po skvernais drąsiai lenda,
Kuną purto, gnyba, kanda.
Žmonės dreba, ausis trina,
Šaldami dantim's kalina;
Skuba, juoda, daužo kojas,
Vargšai su gruodžiu kovoja.
O gruoduži koks tu šaltas,
Sniegas tavo girgžda baltas;
Toks tu rustus, apsiniaukęs,
Geriaus liaukis tu mus niaugęs.

Petronėlė M.

NUVYTĘS LAPAS

Dar nepersenai lapelis
Čia žaliavo ir šlamėjo,
Bet štai paputė vėjelis —
Ir lapelis suvirpėjo.
Vėjo pučiamas jis ore
Sukas, kelias dar aukštyn,
Rodos vis dar jis nenori
Kristi žemėn, pražutin.
Rodos jis nenori skirtis
Su medeliu, su šakomis,
Nors galinga siaučia mirtis,
Jis kovoja su audromis!
Rodos vakar dar lapelis
Žaliąs buvo.... Kur dar jis?
Kur prapuolė žolynėlis?
Jį ištiko jau mirtis!....

Alytus. **Ant. Sk-is.**

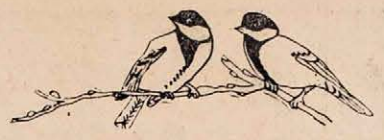

O, LIETUVA

(Už šias eiles pirma dovana kaipo Amerikoje gyvenančiai poetei)

O, Lietuva, motin musų,
Ar negaili tėvo Vilniaus,
Kurs atskirtas taip nuo jusų,
Lauk' paguodos širdies kilnios?
Kada pagalbą jam teiksit,
Argi duosit pančiuos puti?
Iš nelaisvės jį vaduokit,
Nes turės vergijoj žuti....
O, Motute, laiks atbusti,
Argi tu dar n'išmiegojai?
Ragink sunus greit sukrusti,
Tėvo vaduot tegul joja!
Priešai Lenkai baig' jį smaugti,
Ar negirdi kaip dejuoja
Ir be vilties rengias mirti,
Klaus' delko jo n'atvaduoja?
O, Motute, mylimoji,
Mokink sunus pagerbt Tėtį,
Jie su priešais uliavoja,
Aiškiai rengia jam pražutį.
Ką pradėsi vargše musų,
Našlė viena pasilikus,
Kai atskirs Vilnių nuo jusų,
Kur glausies bėdai ištikus?
Oi Lietuva, motin' musų,
Rimtai viską apsvarstyki,
Lenkai nebus draugais jusų,
Užtat jų ir nevaišinki.

Petronėlė M.

MYLIU

Myliu gamtą ir jos gražumą,
Ir mėlyną dangų, jo skaistumą.
Myliu padangę žvaigždėmis nusėtą,
Ir šviesybę, mokslą žmogaus pamylėtą.
Myliu gyvunus už teisę vaitojus,
Del ateities savo nieko neatbojus;
Myliu drąsuolį už buvį kovojus,
Visuomenės gerui gyvybę aikvojus.
Myliu vėjelį ką šlama ir užia
Lėkdam's per girią, pro vargo bakužę.
Myliu žolynus gamtos nusėtus,
Darbo žmonelių vis numylėtus.
Myliu mokslo tikrą knygelę,
Ir ją mylinčią vargo mergelę.
Myliu tą meilę kuri myl' ramumą,
Kuri sielai teikia tikrą smagumą.

Kaunas. **Kujokas.**

KALĖDOS

Kalėdų šventei atėjus,
Visi sveikin' geradėjus,
Už dovanas dėkavoja,
Paskiaus drauge uliavoja.
Kai gerai prisivaišina,
Kožnas sau namon strapina,
Kad šiek tiek išsimiegojus,
Nes reiks dirbti ant rytojaus.
Ir didžiai visų lauktoji
Kalėdų diena šventoji
Kaip nebuvusi praslinko —
Tik kišeniai tušti liko.

Petronėlė M.

LIETUVA

Kur debesys plaukia aukštai padangėmis,
Kur puikiai žaliuoja apsėta dirva,
Kur dieną sutinka ir lydi giesmelės —
Ten musų tėvynė, šalis Lietuva.
Ten upės vingiuoja tarp girių žaliųjų,
Ir ežerai mirga auksiniam dugne,
Ten pulkai čiulba paukštelių linksmųjų,
Nors tankiai Lietuviai gyvena varge...
Ten sesių darželiuos žaliuoja rutelės
Ir širdį kiekvieno praeivio vilioja;
Jos pačios gražios ir žyd' kaip gėlelės
Ir tankiai nors varge liudnai dainuoja.
Ten musų broleliai kaip aržuolėliai,
Savo tėvynės laukus purena,
O jeigu užpuola juos svetimšaliai,
Tai jie iš tėvynės visus juos gena.
Ten aržuolai stovi seni, šimtamečiai
Ir seka jie praeitį musų,
Kaip bočiai musų tvirti plačiapečiai
Gynė Lietuvą nuo Lenkų, Rusų.
Ten girių plotai amžiais žaliuoja
Ir puoš' nuo seno musų laukus,
Ten jurom's rugeliai visad' banguoja
Ir sako kad amžius Lietuva bus.
Ji bus kaip buvus aną gadynę
Kuomet mus valdė Vytautas garsus,
Ir galę musų priešai pažinę
Visi kai lapai rudenyje žus!

Lietuva. **J. Narbutas.**

KALĖDOS

Tėvynė jau baltu rubu apsiklojo,
Gamtužė nuvargus jau miega giliai,
Šimtmetinės girios gražumo nustojo,
Tik raudos dainelę dainuoja tyliai.
Naktinis tamsumas dienas jau prarijo,
Jau saulė nešildo maloniai, karštai,
Paukštelių dainelės nutruko, nutilo,
Tik šaltas mėnulis vis šypsos aukštai.
Kalėdos, Kalėdos! varpeliai jau gaudžia
Vaikelių eglaitės jau puošias margai,
Širdužė dainelę be žodžių mums audžia,
Vien džiaugsmas tik veržias, rods dingo vargai.
Kalėdos, Kalėdos! jau žiba eglelės,
Rakietų ugnelė liepsnoja skaidžiai,
Malonios girdėti vaikučių dainelės,
Net linksta nuo grožio eglaičių spygliai.

Radasto Žiedas.

GYVENIMĄ SEKDAMS

Gyvenimą sekdams aš linksmas, drąsus
Bet mintis vis drebančios mano,
Nes niekas ikšiol nepasakė tiesų
Amžybės plataus okeano.
Nes niekas ikšiol nepasakė man to
Kas laukia man baigus karionę....
Gyvenimo laivas priplauks prie krantų,
Bus baigta juk mano kelionė....
Bet kas gi patiks ten prie kranto stataus
Ar audros, ar amžių bustynė,
Ar gal tik žemelė tamsioji priglaus
Nuvargusią mano krutinę....

Dotnava. **J. Puodžiunas.**

Duokite savo kūdikiui tinkamą pradžią gyvenimui penėdami jį Borden's Eagle Pienu.

Jei pasiūsite šį apgarsinimą į The Borden Company, Borden Building, New York, jie pasakys jūsų kalboje, kaip penėti jūsų kūdikį su Eagle Pienu.

No. 3

KŪDIKIŲ GEROVĖS SKYRIUS

DEL APRŪPINIMO MOTINŲ IR JŲ KŪDIKIŲ SVEIKATOS.

Šiame skyriuje mes laikas nuo laiko gvildensime reikalus jdomius būsiančioms motinoms ir motinoms jaunų kūdikių.

Kūdikių aprūpinimas ir penėjimas yra dalykas gryno svarbos žmonyai ir tautai ir mes jaučiame, kad tai yra dalykas, kurį mes turime reguliariškais laikotarpiais atvirai ir išsamiai pergvildenti.

STRAIPSNIS 156

VAIKŠTINĖJIMAS

Nėra paskirta laiko kada kudikis turėtų pradėti vaikščioti. Tai priklauso nuo jo abelno augimo, o ypač sąnarių. Abelnai kalbant, kudikis turėtų pradėti eiti apie metu laiko — bet nekurie pradeda dar vėliau.

Šiame dalyke svarbiausia yra atminto kad nereikia raginti kudiki vartoti savo sąnarius jei tie nėra perstiprus. Nėra jokios naudos jei kudikis pradės vaikščioti anksti, ir ankstumas nerodo jo protiško išsivystymo. Nekurios motinos verčia kudikius anksti vaikščioti, nes joms smagu arba gali pasigirti kaimynėms. Bet toks darbas yra labai neišmintingas ir gali pažeisti kudiki.

Gamta pati gali geriausia nuspręsti kada kudikiui reikia vaikščioti. Kada kudikis pajunta užtektinai spėkos jis pats bando eiti, bet pirm to nereikia jo raginti. Jei po dvylikos mėnesių jis nei nemano bandyti tai pasitark su gydytoju.

Jusų kudikis gerai gyvuos ir nuolat augs stipryn ir vikryn jei duosi geriausią priežiurą ir maistą. Vikri ir stipri sveikata yra dalis daugelio tukstančių vaikų, kurie buvo išauklėti ant Eagle Pieno, kaip dėkingos motinos liudija. Šioms motinoms nėra geresnio maisto ir pasekmių kaip Eagle Pienas. Saugu sakyti kad daugiau vaikų tapo išauklėta ant Eagle Pieno engu ant visų kitų dirbtinų maistų kruvon sudėtų.

Neeksperimentuok su kudikiu davinėjant abejotiną maistą. Borden's Eagle Pienas yra sveikas kudikiu maistas, nes jame nieko kito nėra apart gryno pieno ir gryno cukraus. Nėra jokių abejonių apie jo grynumą arba puikias pasekmes. Gydytojai rekomendavo Eagle Pieną tukstančiams ir tukstančiams kudikių kurie buvo nedaaugę ir menki. Eagle Pienas yra lengvai suvirškinamas ir patikėtinas kudikių penėjime.

Skaitykit šituos straipsnius kas savaitę ir pasidėkit ateičiai.

JUOKIS

ir Svietas Juoksis sykiu su Tavimi

DEŠIMTMETINIŲ SUKAKTUVIŲ KONTESTAS

Šiame numeryje telpa daug eilių, kurios buvo susiųstos musų apšauktas Dešimtmetiniam "Dirvos" Leidimo Sukaktuvių Kontestui.

Ne visi poetai gauna dovanas, bet ne visiems ir žadėjome duoti. Gauna vieną dovaną poetė Amerikoje, gerb. Petronėlė M. (arba Mockienė) iš Chicagos, kuri nors yar nauja poetė, nes nepersenai "Dirvai" rašinėja, bet smarkiai veržiasi į priešakį.

Kitą tokią pat dovaną gauna Lietuvos poetas, gerb. Radasto Žiedas, iš Alytaus.

Gerb. Radasto Žiedas dovaną gauna už savo sunkų darbą apdirbime tokių eilių kurių pirmutines raides žemyn skaitant išeina sveikinantis sakinis (paskaitykit ant p. 3, žinosit). Jo eilėms vienok vieną silpną ydą priduoda antras eilij punktas, kur jis visai be jokios priežasties ir aplinkybių įmaišo savę, o paskui vėl save užmiršęs eina tolyn kaip pradėjo.

Bet kad nepamirštume pasakyt ką gaus laimėję poetai.

Jau kontestą skelbiant buvo paskirta laimėjusiems po didelę knygą "Žmonijos Istoriją", taigi ji ir bus jiems pasiųsta kai tik bus gatava.

Gavome eilių ir nuo kitų poetų, bet tulų buvo netikusios, o kitų kad ir tikusios, bet nelaimi dovanos tai netilpo šiame numeryje, tilps ateityje.

Poni nieko nepeš....

Poni—Aš mačiau kaip tave pienius šį rytą bučiavo. Nuo dabar aš priimsiu pieną pati.

Tarnaitė—Tas nieko negelbės, jis man prižadėjo nebusiuot jokios kitos....

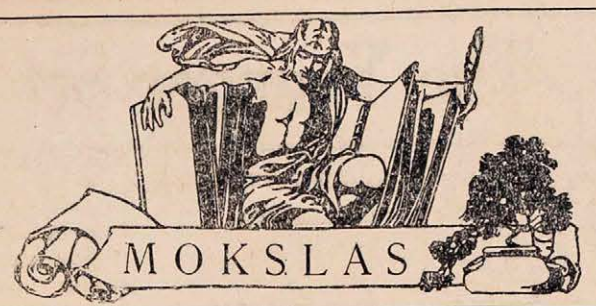

NAPOLEONAS

(Tąsa iš pereito num.)

Paskui buvo daug kalbų apie businčius sukilimus. "Atėjo jau laikas", sakė Europos žmonės, "pasiliuosuoti iš po to nepakeliamo jungo". Ir jie pradėjo ješkoti tų šautuvų, kurių nebuvo pastebėję budrus Prancuzų šnipai. Bet pirm, ne kaip jie apsižiurėjo, Napoleonas vėl pasirodė su nauja armija. Jis, palikęs savo nuveiktosios armijos likučius, skubinai vyko Paryžiun, kur paskutiniu kartu prašė daugiau kareivių šventai Prancuzijos žemei ginti nuo svetimšalių įsiveržimo.

Jo armijoje, vykusioje į rytus prieš sąjungininkus, buvo šešiolikos ir septyniolikos metų amžiaus berniukai. Spalių 16, 18 ir 19 dd., 1813 m., buvo baisus Leipcigo mušis, kur abiejų pusių jaunimas skerdė vieni kitus, iki Elster'io upe kraujas tekėjo. Spalių 17-tą dieną Rusų pėstininkų rezervai prasiveržė per Prancuzų eiles, ir Napoleonas pabėgo.

Jis nuvyko atgal į Paryžių. Čia jis atsisakė nuo sosto naudai savo mažo sunelio, bet sąjungininkai reikalavo, kad sostą užimtų Liudviko XVI brolis Liudvikas XVIII. Kazokų ir ulonų apsuptas Burbonas įjojo su dideliu triumfu į Paryžių.

Napoleonui buvo atiduota, suverenėmis teisėmis, maža Vidužemio jurų sala Elba, kur jis organizavo iš savo arkliaganių mažiukę armiją ir ruošė mušius ant šachmatų lentos.

Jam pasišalinus iš Prancuzijos, žmonės veikiai pastebėjo ko netekę. Pastari dvidešimts metų, kaip ten nebutų buvę, buvo visgi garbės metai. Paryžius buvo viso pasaulio sostinė. Riebus Burbonas, likęs karaliumi, pasirodė šiuo laikmečiu nieko nepamiršęs ir nieko nepramokęs; niekam jis netiko, ir niekas jo nemėgo.

1815 m. pirmą kovo m. dieną, kai sąjungininkų atstovai rengėsi pakeisti Europos žemėlapį, ties Kana (Cannes) netikėtai išlipo iš laivo Napoleonas. Į keletą dienų Prancuzijos armija apleido Burboną ir nuvyko į pietus, nešdama savo kardus ir durtuvus "mažiuko kapralo" tarnybon. Napoleonas ėjo į Paryžių, kur ir atėjo 20 d. kovo m. Šiuo kartu jis buvo atsargesnis. Jis siulė taiką, bet sąjungininkai reikalavo karo. Visa Europa sukilo prieš šį "viliugį Korsikėną". Imperatorius skubinai žygiavo į žiemius, tikėdamasis sumušti priešus pirma, negu jie galės sujungti savo jėgas. Bet Napoleonas jau nebebuvo tas pats. Jis jau sirgo, ir del menkniekių greitai pailsdavo. Jis ne kartą miegodavo tokiu laiku, kai reikdavo daboti armijos žygius. Be to, jis jau nebeturėjo savo ištikimų generolų, — jie jau buvo išmirę.

Birželio mėnesio pradžioje jo armijos įžengė į Belgiją. 16 d. birželio Napoleonas sumušė Prusus, kuriems vadovavo Bluecheris. Bet vienas jo generolų nesuskubo sunaikinti pesiartinančios Prusų armijos, nors jam ir buvo įsakyta tai padaryti.

Už dviejų dienų po to Napoleoną pasitiko prie Vaterlo (Waterloo) Anglijos generolas Velingtonas (Wellington). Tai buvo 18 d. birželio m., sekmadienį. Antrą valandą po pietų atrodė, kad Prancuzai ima viršų. Trečią valandą ant horizonto pasirodė dulkių debesėlis. Napoleonas manė, kad tai jo paties kavalerija ateina galutinai sumušti ir išvaikyti Anglus, bet ketvirtą valandą jis jau ką kitą pamatė. Senis Bluecheris, keikdamas ir piktžodžiaudamas, įsikirto savo kariuomenę į pačią Prancuzijos armijos širdį, sutruškindamas ištikimą Napoleono gvardiją. Napoleonas jau neturėjo rezervų. Pataręs savo žmonėms gelbėtis kaip kas išmanė, jis pats pabėgo.

Ir antru kartu jis abdikavo savo sunaus naudai. Lygiai į šimtą dienų nuo pabėgimo iš Elbos, jis vėl skubinosi pasiekti pajurį, tikėdamasis vykti Amerikon. 1803 metais jis buvo pardavęs už mažmožį Prancuzų Luizianos koloniją (kuri lengvai butų galėjus patekti Anglams) jaunai Amerikos Respublikai. "Amerikiečiai", jis manė sau, "bus dėkingi man ir suteiks man šmotą žemės ir namus, kur galėsiu ramiai užbaigti savo gyvenimą". Bet Anglų laivynas dabojo visus Prancuzijos uostus. Pagautas tarp sąjungininkų armijų ir Britų laivyno, Napoleonas neturėjo jau išeities. Prusai buvo pasirengę sušaudyti jį. Anglai galėjo buti geresni už Prusus. Rošforte (Rochefort) jis dar laukė, lyg ir tikėdamasis, kad dar laimė gali nusišypsoti. Į vieną mėnesį po mušio ties Vaterloo, jis gavo naujos Prancuzijos vyriausybės įsakymą apleisti Prancuzijos žemę į 24 valandas. Visados budamas tragiku, jis parašė Anglijos Kunigaikščiui Regentui (karalius Jurgis III buvo tuomet beprotnamyje), pranešdamas jo karališkai didenybei savo pasiryžimą "pavesti save savo priešų malonei ir, kaip Temistoklis, prie savo priešų ugnievietės ješkoti vaišingumo..."

Liepos 15 d. jis užlipo ant laivo "Bellerophon" ir atidavė savo kardą admirolui Hotamui (Hotham). Plymute jis buvo perkeltas ant laivo "Northumberland", kurs ir nugabeno jį ant Šv. Elenos salos. Čia jis praleido paskutinius septyneris savo gyvenimo metus. Jis bandė čia surašyti savo atsiminimus (memuarus), ginčijosi su savo sargais ir svajojo apie savo garbingą praeitį. Idomu tai, kad jis (bent savo vaizduotėje) sugryžo prie tos vietos, kur buvo pradėjęs savo karjerą. Jis atsiminė tas dienas, kuomet jam teko vesti mušius, Revoliuciją ginant. Jis vis bandė įtikrinti save, kad jis buvo ir visados pasiliko ištikimas tiems didiems principams "Laisvė, Brolybė ir Lygybė", kuriuos apdriskę Konvencijos kareiviai nešė į visus pasaulio kampus. Jis gerėdavosi savo atsiminimais apie save, kaipo apie Vyriausį Vadą ir Konsulą. Retai kur jis tekalba apie imperiją. Kartais jis atsimindavo ir savo sunų, Reichštadt'o Kunigaikštį, gyvenusį Vienoje, kur į jį žiurėjo kaipo į "beturtį giminaitį" jaunesnieji jo Hapsburgų pusbroliai, kurių tėvas kadaise drebėdavo tik Napoleono vardą išgirdęs. Pačioje mirties valandoje jisai atsiminimus rašydamas buvo toje vietoje, kur siuntė savo maršalą Ney'ą su gvardija pulti priešus, — ir šičia jis mirė.

Jei norit tikro išaiškinimo apie jo keistą ir ypatingą karjerą, jei tikrai norite sužinoti, kąip tai buvo, kad vieno žmogaus valia galėjo pavergt jo valdžiai milionus žmonių per visą eilę metų, tai neskaitykite parašytų apie jį knygų. Jų autoriai arba mylėjo imperatorių, arba nekentė jo. Teisybė, skaitydami tas knygas, galite išmokti daug faktų, bet daug svarbiau yra "jausti" istoriją, ne kaip žinoti. Neskaitykit, geriau palaukite, gal teks išgirsti gerą dainininką dainuojant dainą "Du Grenaderai". Žodžius parašė didis Vokiečių poeta Heine, gyvenęs Napoleono laikais. Muziką patiekė Vokietis kompozitorius Šumanas (Schumann), dažnai matydavęs savo tėvynės priešą imperatorių, kai nueidavo į jo uošvio Vienoje rumus. Daina yra tai kurinys dviejų žmonių, turėjusių pagrindo nekęsti imperatoriaus-tyrono.

Išgirdę tą dainą, gal ir suprasite tai, ko ir tukstančiai tomų nepajėgtų pasakyti.

Bus: ŠVENTOJI SĄJUNGA.

3522. **Lietuvių Lementorius arba geras skaitymo ir rašymo pradžiamokslis lietuvių parapijų mokykloms. Sutaisė S. P. Tananevičia. Su daugeliu paveikslėlių, drutu audimo apdaru. Chicago, paveikslėlių. Chicago, 1912, p. 84 ..... 35c**

The Younger Set

OFFICE CAT

TRADE MARK REG. COPYRIGHTED

By Junius

Dressing up isn't much of a task for dad, opines Jennie Jankauskas. All he needs is a clothes brush.

———o———

Still if a law satisfied everybody, says P. Aksiz, there wouldn't be any need for the law.

———o———

Have you seen our snappy ties? (Railroad adv.)

———o———

A Cleveland business man was asked where he bought his typewriter ribbons. He replied: "I don't. I always buy her flowers."

———o———

They still have a lot of toll gates on the road to success, opines J. V. Mitchell.

———o———

"When I first fell of the roof", said the painter, "I didn't know where I was; but as soon as I hit the sidewalk I found out."

———o———

If a man and his wife can't get along together it is perhaps best that they separate. For if the trouble reaches an acute stage they may have to be separated.

———o———

Poetic Thought of a Credit Manager on a Beautiful Morning

The noblest words that
man's composed
Are few and terse: "Find
check enclosed."

———o———

A. Zdanis says that best friends are not that way if constanly in each other's company.

SKETCHES FROM LIFE

He stood alone
Upon the curb
And looked around
As if he were
In search of one
Who was not there;
And as he seemed
To be no more
Than four years old,
I went to him
And asked him if
He had been lost.
But he did not
Reply to me
But puckered up
His little lips
And put his hands
Up to his eyes.
And so I took
Him in my arms
And told him that
I soon would buy
A lollypop
If he would not
Begin to cry.
And so we walked
A yard or two
When close behind
I heard a cry;
And as I turned
Around to see
Who it might be,
A woman grabbed
The little boy
Out of my arms
And said I was
A kidnapper
And that she would
Call for a cop.
So I began
to tell her how
The things occured
But she would not
Believe my words
Because I had
An evil face,
Or so at least
It seemed to her.

Walter R. Baublis.

———o———

He — It was before I began playing it.

The younger generation seems to have changed the old song to read: "Be it ever so humble there's no place at home."

———o———

She — Is that a popular song you are playing?

———o———

In December thirty-eight people in New Jersey committed suicide. If they wanted to get out of Jersey that bad, it seems as though they could have found a pleasanter way.

———o———

"Don't smoke and you'll come out better in the long run", said the mother to the Marathon athlete.

UNCLE WIGGILY'S TRICKS

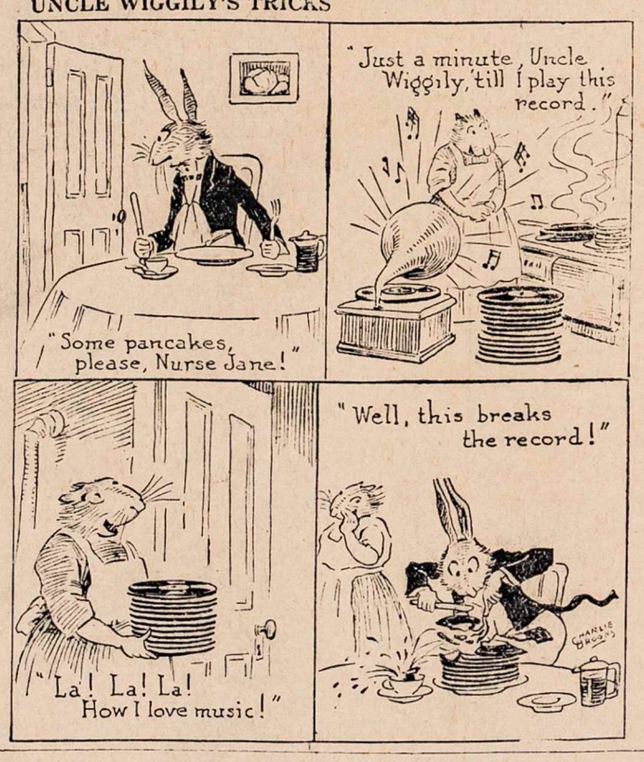

!

pražuvęs

Daugelis pirmuju išpudžiu dažnai esti sugadinama kokiu nors mažu iš pažiuros daiktu.

TAI yra piuku jeigu gali taip padaryt, jog kitiem patiktum. O vienok, dažnai koks mažas dalikas gali neleisti jums eiti pirmin.

Pavyzdžiui, jeigu žmogaus dantis yra nešvarus, tai jus noroms ar nenoroms turėsite ta kaipo užmetima tam žmogui. O tuo tarpu gal-but toks pat užmetimas yra daromas ir jums.

Listerine, dantu tepalas, valo dantis nauju budu. Musu chemikai pagalios surado sustata kurs ištikro švečia nedraskydamas dantu emalės — tas sunkus uždavinis pagalios tapo išrištas.

Didelė tuba Listerine dantu tepalo kainuoja tik 25 centai; gausite per savo aptiekoriu. **Lambert Pharmacal Co., Saint Louis, U. S. A.**

Sumažink Savo

skutimo lėšas. Ir apsiskusk greitai ir dailiai. Vienatinis skustuvas su tikrai aštrio geležte visokiam skutimui yra Valet Auto-Strop Skustuvas.

$1 iki $25.

Valet Auto-Strop Razor

—Išsiaštrina Pats

Lietuvos Konsulatai

Lithuanian Consulate
608 So. Dearborn Street
Chicago, Ill.

Lithuanian Consulate
38 Park Row
New York, N. Y.

Lietuvos Atstovybės Antrašas:
2622 — 16th Street, N. W.
Washington, D. C.

DR. HUMPHREYS' "77"

For Grip, Influenza
COLDS

Ant pirmo ženklo šalčio—imk Dr. Humphreys' "77". Išvarvk šalti iš save.—Geri ir nuo Gripo. Turit laikyt "77" namuose. Bukit gatavi prieš šalti ir Gripa. "77" naudojamas 30 metu.. Pirk "77" šiandien.

At all Druggists 30 cents.

HUMPHREYS' HOMEO. MEDICINE CO.
156 William Street, New York

LISTERINE THROAT TABLETS

Antiseptiškos
Prašalina
ir Paliuosuoja
Užkimimą
Gerklės
Skaudėjimą
Kosulius

Made by
Lambert Pharmacal Co., Saint Louis, U. S. A.

V. J. PUGHERIS
LIETUVIS ADVOKATAS
Ofiso val.: 9 ryte iki 5 po pietų
Subatomis 9 iki 2:30 po pietų.
930 Williamson Bldg.
Cleveland, Ohio.

Ar Turit Maža Biudzeta Savo Name?

IDEALIŠKAS namų cugas yra ra tai: Tėvas uždirba pinigus taip greitai kaip tik jis išgali; Motina leidžia pinigus taip greitai kaip tik ji išgali.

Motinos keblus ir svarbus darbas išlaikymo Išeigų viduryje Ineigų bus daug lengvesnis jeigu ji prisilaikys biudžeto plano. Bėgyje 1926 metų bandyk Society's namų sąskaitos knygą.

Ji pagelbės jums praleisti pinigus protingai; gale mėnesio ji parodys kur jusų pinigai išėjo.

Incorporated 1849
Society for Savings
in the City of Cleveland
PUBLIC SQUARE
Dėk taupymus į taupymų banką

: Atnaujinkit savo Prenumeratas kai Pasibaigia :
Atnaujinkit prenumeratas saviškių Lietuvoje

—yar tai
tinkama kaina
mokėjimui už
gerą dantų
valytoją—

25¢

Large Tube
LISTERINE
TOOTH PASTE
25¢

Sanitariškos Lietaus MAUDYNĖS 25c.
921 St. Clair, arti E. 9th St.

Telefonas Main 6111
P. J. KERŠIS
baigęs Teisių Mokyklą Cumberland Universitete, darbuojas su Teisių Ofisu advokato
C. D. AINGER
307 WILLIAMSON BLDG.
kur su visais teisių reikalais Lietuviai, Slavai, Lenkai, ir Russ: draugai kreipdamiesi turės teisingą patarnavimą.

Puikus plaukai turėtų buti kiekvienos moteries pasididžiavimo turtu, bet pleiskanos ir naikinimo darbas eina ranka rankon.

Ruffles

yra pleiskanų mirtinuoju priešu. Prižiurėkit gerai savo plaukus ir galvos odą pirm, negu tie paslaptingi parazitai pakirs plaukų šaknis, apdengs jusų galvos odą nešvariomis baltomis lupynomis, kas bus priežastimi jusų plaukų slinkimo.

Pirkite bonką Ruffles už 65c pas savo vaistininką šiandien, arba 75c tiesiog per paštą iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.
Berry & South 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

AR NORITE GIRDĖTI

Kauno Lietuvių Operos Artistus Savo Namuose?

PASIPIRKITE

1. Kipro Petrausko du rekordu:STASYS (kitoje pusėje: "Plaukia sau Laivelis", smuiko trio), ir
2. DUL-DUL DUDELĖ (kitoj pusėj: "Bernužėli, Nesvoliok").
3. A. Sodeikos ir Grigaitienės duetas "Oi Berneli, Vienturtėli", (kitoj pusėj: Sulgino "Visur Tyla").

5-TO LIET. PĖST. PULKO BENAS ĮGRAJINO ŠIUOS REKORDUS:

10. "Bijunėli žalias (kitoj: "An Kalno Katkai Siubavo).
11. "Klumpakojis" (kitoj pusėj: "Našlys").
12. "Noriu Miego" (kitoj pusėj: "Lietuvaitė")
13. "Klaipėdos Maršas" (kitoj "Valio Neprigulminga Lietuva").

Kaina rekordų po 75c. Už persiuntimą nuo 1 iki 6 — 75c ekstra. Iki 12-kos rekordų — $1.50 ekstra.

Vienybės Rekordų Skyrius
193 Grand Street Brooklyn, N. Y.

A. S. BARTKUS
Vienintelis Clevelande Lietuvis Artistas
Fotografas

FOTOGRAFUOJAM VISOKIAS GRUPES VESTUVIŲ, ŠEIMYNŲ IR KITOKIAS.

Jaunavedžiai kurie dnos mums nutraukti vestuvių paveikslus gaus vieną didelį puikų spalvuotą paveikslą dovanų nuo tuzino paprastai traukiamų fotografijų.

Kainos dabar pas mus žymiai numažintos. Musų darbas garantuojamas. Taipgi padarome puikius rėmus visokiems paveikslams ir padidiname arba sumažiname fotografijas visokių kitų traukimų.

Paveikslams Rėmai Puse Kainos.

A. S. BARTKUS
1197 E. 79th St. Cleveland

THE A. B.
Savings & Loan Co.
3351 SUPERIOR AVE.

$1472.90

Yra tai Pasekmė Pasidėjimo po $5 savaitėje per Penkis Metus ant 5% į

The
A B SAVINGS
& LOAN CO.

★

5%

Pranešimas Sergantiems

X-RAY IŠEGZAMINAVIMAS UŽ $1.00

Mano ypatiškas ištyrimas metodų naudojamų Europos Klinikose Viennoje, Berline, Paryžiuje, Londone ir Romoj sykiu su mano 25 metu patyrimu gydyme keblių ir chroniškų Ligų Vyrų ir Moterų davė man daug progų jų Išgydymui ir **greitas pasekmes.** Mano ofisas irengtas su naujausiais X-Spindulių, Elektriškais aparatais, Quartz Ultra-Violet Šviesa, Chemikale ir Mikroskopiška Laboratorija, kas leidžia man padaryti teisingą kliniską diagnozą arba nuspręsti tikra jusų ligos priežastį.

"Mano Darbe Nėra Spėjinėjimų". Nauju metodu aš paliuosuoju nuo Patrukimo ir Raudonųjų Gyslų be nustojimo kraujo ir be peilio, be pjaustymų ir be jokio skausmo arba sugaišavimo nuo darbo. Aš taipgi prašalinu Tonsilus be skausmo arba kraujo nubėgimo. Nežiurint kokia bus jusų liga ar kaip nusiminęs busit, "Nenustokit Vilties, Ateikit Pas Mane". Aš pagydžiau tukstančius žmonių kurie yra mano geriausi liudininkai Ką aš padariau jiems galiu padaryt ir jums. Per praeitus penkiolika metų aš leidau serumus tiesiog į Kraujo Srovę, taipgi Prof. Ehrlich'o garsius Kraujo Vaistus 606 ir 914.

Jeigu jusų liga nepagydoma aš pasakysiu jums tai. Jeigu pagydoma aš išgydysiu jus trumpiausiu galimu laiku tokia kaina kokią išgalit mokėti Aš pats ypatiškai prižiuriu visus savo pacentus. Yra moteriškos slaugės pasitarnavimui.

——Mes Kalbame Lietuviškai——

Dr. BAILEY, Specialistas
1104 Prospect Avenue
ANTRAS AUKŠTAS :: PROSPECT BUILDING
(Pirmas Budinkas į rytus nuo Winton Hotel)
Ofiso Valandos: 9:30 iki 7:30 kasdien. Nedėliomis 10 ryte iki 1.

Prospect 2420 Central 1766
THE F. W. ZIMMERMAN CO.
Generališki perkraustytojai, vinduotojai ir statytojai bankinių šėpų ir mašinerijų. Rakandus pakuojam, išleidžiam ir sukraunam.
3400 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio.

DR. SMEDLEY, SPECIALISTAS

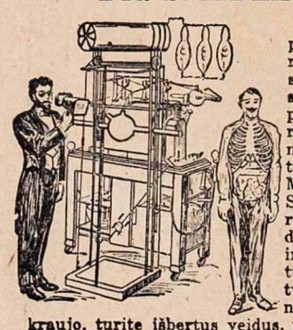

Eikite pas tikrą Specialistą, o ne prie kokių neišlavintų daktarų. Tikras Specialistas arba profesorius nesiklausinės kokia liga sergi ir kur skauda. Jisai pats tą jums pasakys, po išegzaminavimo. Daugybė daktarų užtai negalėjo jus pagydyt kad jie neturėjo užtektinai apsipažinimo ir patyrimo bei neįžrado jusų tikros ligos. Mano aparatas Radio-Scope-Raggi-X-Spindulių Roentgeno ir pilnas Bakteriologiškas egzaminavimas kraujo atidengs man tikrą jusų ligos priežastį ir jeigu aš paimsiu jus gydyt, jums tuoj sugryž senoji jusų sveikata ir tvirtybė. Jeigu turite nusilpnėjusius nervus ir kenčiate nuo užnuodijimo kraujo, turite išbertus veidus, pučkus ant viso kuno ir burnos, žaizdas užsisenėjusias kojose — negaiškiukit ilgiau laiko ir nesilkvokit pinigo, tuojau ateikit pas mane, o aš po ištyrinėjimo tikrai pasakysiu ar jusų liga yra jau neišgydoma, ir tą padarysiu sąžiningai. Greitas ir pasekmingas pagelbėjimas reikalinga jums visiems.

DR. SMEDLEY, SPECIALISTAS
10406 Euclid Av. Kampas E. 105th St. Cleveland
ANTROS GRINDYS, KAMBARIS 4.
Ofiso valandos: Nuo 10 ryte iki 4 — nuo 6 iki 8 vakare.
Nedėldieniais nuo 10 iki 1.

Mr. I. Knowitt — The old man should have worn a danger flag on his back. — By Thornton Fisher

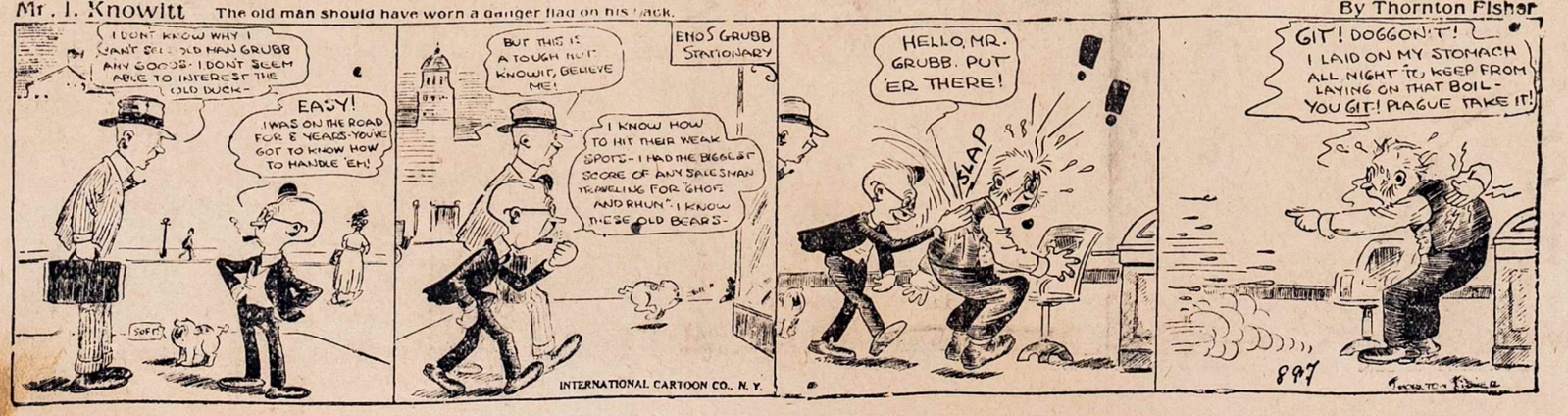

PO LIETUVĄ
PASIDAIRIUS

DR BASANAVIČIUS SERGA

Vilnius. — Pasitaisęs nuo vienos ligos gerb. musų tautos darbuotojas vėl susirgo. Ši kart del sklerozo ir išsigandimo buvo gavęs širdies funkcijų suirimą, dabar jau jaučiasi daug geriau. Gydytojų ligoniui patarta ilgesniam laikui susilaikyti nuo darbo ir visokių rupesčių. "L.Ž."

KURŠĖNAI

Nesenai ties Kuršėnų stotimi du ginkluoti plėšikai užpuolė į stotį važiuojančias tris padvadas, apie 25 žmones. Iš keleivių vienas, jaunas vyras, buvo nušautas.

Vienas plėšikų jau suimtas. Atrasta pas jį įvairių brangių daiktų. **Nagi.**

TELŠIAI

Niekur provincijoj neina taip kaip šita partinė kova kaip Telšiuose. Tačiau ta kova turi ir gerų pasekmių, jos dėka Telšiuose eina du laikraščiai, pažangiųjų — "Žemaitis", ir klerikalų — "Žemaičių Prietelis".

"Žemaitis" laikosi gerai. Turi savo spaustuvę, be to apie 3,000 skaitytojų, tuo tarpu kuomet "Ž. Pr.", spaudžiamas kunigų lėšomis, veltui dalinamas, bet ir tai niekas jo neima.

Žmonių bendras nusistatymas yra nerinkti per ateinančius rinkimus į seimą klerikalų, nes jie "pjauna be peilio", anot žemaičių.

Sąryšyje su nauju projektu žemės mokesniui pakelti žemaičiai labai nepatenkinti.

Vilniui vaduot rinkliava nors ir pasibaigė, tačiau dar galutinai nėra žinoma jos pasekmės. Bendrai imant geriau nusisekė pernai metą. Telšių apskrityje surinkta apie 10,000 litų.

Labai gražų pavyzdį musų visuomenei davė Telšių Mokytojų Seminarijos auklėtiniai. Paraginti energingo direktoriaus p. J. Gedmino, spalių 9 d. suruošė Gedulos vakarą, kurio pelną 131 lit. paaukavo rinkliavai, be to dar iš savo tarpo sudėjo 116 litų.

Išsiskirstydami švenčių atostogoms Telšių moksleiviai pasižadėjo padaryti bent po vieną paskaitą savo apielinkėje apie Vilnių ir tam tikrais lapais išinterviuoti musų kaimą, kiek liaudis yra plačiau susipažinus su Vilniaus klausimu. **Nagi.**

KUR PASITIKĖJIMAS? ..

1923 m. Švietimo Ministerija pradžios mokyklų mokytojams norintiems įsigyti jaunesnių mokytojų cenzą, įkurė aštuoniose vietose dviejų metų mokytojų kursus ir pažadėjo pusę pagrindinės algos pašalpos.

Gyvenimas mainosi, mainosi ir krikščionis. Ministeris Jokantas atmainė ministerijos pažadą, ir vietoj pusės mokytojo algos duoda tik paprastą stipendiją, be to, stipendijų skaičius žymiai sumažintas, bent 80 nuoš. Daugelis mokytojų paliko apvilti. Dabar nei mokslo tęsti, nei gryžti į seną tarnystę. Viskas butų buvę dar ne tiek blogai kad tos reformos butų įvykusios mokslo metų pradžioj, dabar sugaišta pusmetis laiko, nes del neturti daugybė besimokinančio jaunimo nuo sausio 1 d. turi apleisti mokslą, kas veikia į jaunimą labai jaudinančiai.

Tai kur musų valdžios pastovumas; kur pasitikėjimas ja? **Nagi.**

ROKIŠKIS

Vargas su Kuru

Lietuvos klerikalinė valdžia negali prieš visuomenę pasiteisinti už betvarkį šalies valdymą. Tiesiog skaudu darosi kai visi kaimiečiai tvirtina kad ne tik Rusų, bet ir Vokiečių valdžia buvus geresnė negu Lietuviška. Labiausia kaimiečius įpykdė su miškais. Rokiškio apskrityj šįmet žabų neparduoda, o parduoda išvirtusius ir sausus medžius. Žinoma, tik ant varžytinių. O tos varžytinės tai tik spekuliacija ir išnaudojimas žmonių. Valdžios nustatyta medžio kaina esti 20 litų, žmonės davaro iki 60 litų Bet medį varžytinėse perki jo nematydamas, tik numerį matai. Bet tų sausuolių ir išvirtusių medžių yra nedaug, o reikalaujančių randasi tukstančiai.

Prie to dar parsiduoda daliankos po 500, 1000 ir daugiau litų. Tokias daliankas gali pirkti tik spekuliantai žydai, o ne ukininkai. Taip ir yra. Ukininkai yra priversti iš žydų malkas pirkti. Bet kas svarbiausia tai jaunų medelių naikinimas. Daliankos parsiduoda tokios kuriose randasi nuo keturių iki 40 centimetrų medelių drutumai. Yra medžių ir suaugusių, bet jie neparduodami, parduoda tik jaunučius medelius kurie tik pradėję augti.

Davatkėlės kurios balsavo už krikščionis, kai "atvėso", dabar juos jau keikia.

Pas mus žmonės kalba: jeigu kitus Seimo rinkimus kunigai laimėtų tai ir mišios butų leidžiamos ant varžytinių.

Buvęs Klapčiukas.

.. PARCELIUOS DVARĄ

Rokiškis. — Lapkričio 20 d. žemės skirstymo komisijos posėdyje nutarta ateinantį pavasarį parceliuoti garsų Rokiškio dvarą. Neišgelbėjo nei Pavasarininkai su Tretininkėmis.

Rokiškio apskrityje taip sutvarkė seniunijas kaip buvo Rusų laikuose. Seniunui į metus mokės 700 litų. Žmonės murma kur tie pinigai imti.

Linai šįmet pigus, 20—30 litų už pudą. Pereitais metais mokėta 60—70 litų. **Kurmis.**

Kur tie Originališki?

Lietuvoj nieko daugiau nematom kaip tik verstus iš svetimų kalbų veikalus ir operas statant. Na, sakysim musų tauta neturi savų gerų rašytojų, jai atleistina.

Bet štai ir Vokietijoj ta pati liga. Vokietijos dramų rašytojų unija protestuoja prieš teatrų savininkus kam jie stato didumoj tik svetimų tautų autorių veikalus. Rugsėjo mėn. bėgiu teatrai statė 270 veikalų verstų iš kitų kalbų, o tik 128 Vokiečių autorių.

Kitose šalyse irgi tas pats. Tai kur yra ta šalis kuri gerėjasi tik savo kurėjų veikalais?

Turbut ir tautoje yra taip kaip šeimynoje, anot to priežodžio: "Savo namuose nei viens ne pranašas". Nors kiti tave ir garsiausiu laiko ir gerbia, o namie esi tik paprastas "tu".

Lietuvoj kitų šalių autorių veikalai aukštinami į padanges, o Lietuvių rašytojai skursta.

SPAUDOS darbus gerai padaro toki spaustuvė, kuri turi įrengus visas naujausias mašinas ir užlaiko praktiškus darbininkus.

¶ 'Dirvos' spaustuvė atlieka visokius spaudos darbus, kaip tai visokio didžio Baliams Plakatus, Kortas, Tikietus, Čekius ir tt.; Draugystėms Konstitucijas, Paliudijimus, Ligonių Lankymo Blankas, Mokesčių Knygeles, Komisijoms Blankas, Pasportus ir kitokias reikalingas Blankas;

¶ Biznieriams darome— Laiškus, Konvertus ir įvairios rųšies Korteles-Garsinimus; taipgi spausdiname dideles Kortas.

¶ Darbus padarom visokiomis spalvomis, padarom Paveikslus-Cuts ir pagal užsakymo spausdiname kiekvieną dalykėlį nuo paprasčiausio iki didžiausim.

Musų užduotis atlikti
GERAI
GRAŽIAI
GREITAI

Greitus užsakymus siunčiam Special Delivery.

Sapnininkai

75c APDARYTA **$1.50**

Su reikalavimais siųskit ir pinigus.

"DIRVA"

3352 Superior Ave. Cleveland, Ohio.

Nesiųsk Pinigų

Už šitą puikią 14-karat auksinę plunksną su JUSŲ vardu įdėtu DOVANAI aukso raidėmis.
SUPAŽINDINIMO PASIULYMAS!

Mes norime supažindint visuomenę su musų "Stebėtina Fontanine Plunksna" naujiems 10,000 naudotojų. Mes norim kad jus pataptumet garsintoju tos Stebėtinos Plunksnos, kuri yra visai paprasta aukštos rųšies, pati prisipildo, 14-KARAT AUKSO rašoma plunksna, auksuotas prilaikytojas. Ta plunksna parsiduoda reguliariai po $3.00, bet supažindinimui jusų numažinome kainą iki $1.75 ir prie to dar idėsime ant jos jusų vardą 18-karat aukso raidėmis (specialiai patentuotu procesu) dykai. Moteriškos plunksnos taipgi, su pauksuota kabute kaklinei juostelei prikabyt.

NEŠIŲSK PINIGŲ NEI CENTO. Tik savo vardą ir adresą. Užmokėsi laiškanešiui $1.75 ir persiuntimo kelis centus kada atsiųsim. Jeigu nepasirodys jums jog tai yra DIDŽIAUSIAS atpiginimas geros plunksnos ką kada matėt, mes grąžinsim pinigus. Užsakymai į kitas šalis turi ateiti su pinigais.

LABAI PUIKUS DALYKAS DOVANOMS.

Britmor Co., Dept. 16, 286 Fifth Avenue
New York City.

DOVANOS

APDOVANOKIT SAVIŠKIUS LIETUVOJE PUIKIAUSIA DOVANA

Užrašykit jiems "Dirvą" ant visų metų — už $3 pralinksminsit savo Lietuvoj gyvenančius brolius, sesutes ir tėvukus, ir jie turės malonumo ištisus metus, gaudami "Dirvą" kas savaitė.

Išpildykit apačioj telpamą kuponą ir prisiųskit su pinigais.

"DIRVA"
3352 Superior Av. Cleveland, O.

GERB. "DIRVOS" ADMINISTRACIJA:

Siunčiu $_____ ir meldžiu užrašyti "Dirvą" į Lietuvą ant _____ metų laiko šiuo adresu:

_____

_____

Mano vardas _____

Adresas _____

Miestas _____ Valst. _____

GERIAUSI RANKŲ DARBO

Itališki Akordionai

Mes išdirbam ir importuojam visokius pirmos klesos rankų darbo Itališkus Akordeonus, geriausius pasauly. Garantija 10 metų. Kainos yra žemesnės už kitų. Dykai pamokinam groti pirkikus. Garantuojam kad galėsit groti musų dideliais Akordeonais iš notų papraktikavus 4 mėnesius. Rašykit Angliškai pilnų informacijų. Dykai paveiksluoti katalogai ant pareikalavimo. (17)

RUATTA SERENELLI CO.
817 Blue Island Ave. Dept. 89
Chicago, Ill.

Lietuvos Lietuviai ateina į
Sanitariškos Lietaus MAUDYNĖS 25c.
921 St. Clair, arti E. 9th St.

Babies Love It

Nuo visų skirvio ir vidurių negerovių ir skausmų delei dantų augimo, nėra nieko geresnio kaip saugus Kudikių ir Vaikų Liuosuotojas.

MRS. WINSLOW'S SYRUP

SUSIVIENIJIMAS LIET. AMERIKOJ

Didžiausia Lietuvių Apdraudos ir Pašalpos organizacija Suvienytose Valstijose, kurios turtas siekia arti $1,000,000.00.

Nuo susiorganizavimo ik šiam laikui išmokėta $375,122.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta $413,550.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimama nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvynę" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtiniai skyriai — $150, 300, 600 ir 1,000.
Pašalpos Skyriai — $6.00, 9.00 ir 12.00 savaitėj.

Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th Street New York, N. Y.

Dabar užsirašyk
"AMERIKOS LIETUVĮ"

"AMERIKOS LIETUVIS", savaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, naudingų mokslišku straipsnių, ir svarbių žinių, yra naudingas kiekvienam Lietuviui. Užsirašykit jį dabar ir turėsit naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėt "Amerikos Lietuvį", pardavinėti knygas ir gražias laiškams popieras. Adresuokit pinigus ir laiškus siųsdami:

"AMERIKOS LIETUVIS"
14 Vernon Street Worcester, Mass.

Lietuviškai Angliškas ir Angilškai Lietuvikas

Žodynas

o o o

Didžiausias turtas žmogui kuris jį turi, Amerikoje gyvendamas. Telpa jame visi žodžiai, kurie yra vienoj dalyj pradėti Lietuviški, kitoj Angliški, taip kad kurios kalbos kokio žodžio reikia tokį gali rasti. Šis Žodynas bus jums didelė pagalba. Be jo nei vienas neturėtų apsieiti, nes tai yra grynas mokslas per save. Reikalaukit tuojau — nekęskit be Žodyno.

Katalogo No. 3146. Drutais apdarais $10.00
Tas pats, gera morokko oda $11.00

Reikalaukit—
"Dirvos" Knygyno 1925 Metų
KATALOGO
Siunčiama dykai kiekvienam ant pareikalavimo. Rašykit tuojau prisiųsdami savo aiškų antrašą, sekančiai:
"DIRVA"
3352 Superior Av. Cleveland, O.

Relieve Coughs, Colds, Headache, Rheumatism and All Aches and Pains with

MUSTEROLE
WILL NOT BLISTER

All druggists—35c and 65c jars and tubes.
Children's Musterole (milder form) 35c.
Better than a Mustard Plaster

For BILIOUSNESS

Imk BEECHAM'S PILLS nuo vidurių ir kepenų ligų. Geras odai. Liuosuoja gerai vidurius. Neturi savyje Calomelio Pirkit vaistinėse 25c ir 50c dėžutės

BEECHAM'S PILLS

awfully good
KRAFT CHEESE

Tvirtas įsitikinimas i

PE-RU-NA

Mrs. Albert Huet, 109 Prospect St., So. Manchester, Conn., isitikinusi, kad išgelbejo jos sveikatą, rašo:

"Aš turejau skilvio katarą, žarnų ir kepenų. Aš vis turejau guleti lovoj. Vartojau Pe-ru-na ir Man-a-lin ir šiandien jau ačiu Dievui, turiu gerą skilvi ir gerą apetitą. Mano yra tvirtas isitikinimas i Pe-ru-na, kaipo gyvasties išgelbetojas. Aš kasdien patariu savo draugams vartoti Pe-ru-na ir daugeliui jos pagelbejo".

Pe-ru-na yra paremta liudymais dvieju gentkarčiu, virš penkiasdešimtis metu gero pasisekimo.

Parduodamos visur. Tabletai arba skystimas.

TUKSTANČIAI ŽMONIŲ TURI SKILVIO IR KEPENŲ NEGERUMUS
Ir To Nežino.

Jums nereikia kentėt nuo Užkietėjimo, Dyspepsijos, Nevirškinimo, Gastritis ir Prarugimu Vidurių—Jeigu jums reikia Maistų, turit turėti pačius geriausius.

Didžiausias vaistas nuo Nevirškinimo, Užkietėjimo, Dyspepsijos, prarugusio skilvio, Kepenų, Gazų ir kitų skilvio skausmų ir negerovių vadinasi BIOXOL.

Ar skauda Galvą? Ar turit juodus plėtmus prieš akis, ar svaigstat kada lenkiatės? Ar maistas neturi skonio? Ar nepailsit miegant? Ar jautrus ir nervingas? Ar skauda strėnas? Ar išvaizda išblyškus? Ar liežuvis apvilktas? Ar blogas kvapas? Ar tankiai vemiat, ar gurguliuoja skilvis? Ar jaučiatės silpnas, nuilsęs ar nepasitenkinęs? Ar viduriai sukietėję? Viskas tas rodo kad jusų sveikatai reikia tuoj pagalbos. Atminkit kad BIOXOL suteiks greitą pagalbą. Toms negerovėms nėra nieko geresnio. Tukstančiai rado greitą gerą pagalbą naudodami BIOXOL. Jeigu jus nuo tų apsireiškimų kenčiat tuoj reikalaukit šio puikaus vaisto. Ši stebėtina Formula, pagaminta didžiausios pasaulyj laboratorijos, yra žinoma vardu BIOXOL. lengvai naudojama namuose ir veikia kaip magikas del nesveiku vyrų ir moterų.

BIOXOL, delei savo greito veikimo ant skilvio, kepenų, žarnų ir kraujo, veikliai nugali ir panaikina visas nuodingas išmatas viduriuose, ir už kelių dienų organai atlieka savo pareigą reguliariai ir žmogus gali dirbti su ambicija ir energija.

JEIGU JUS KENČIAT—IŠBANDYKIT ŠĮ

Nežurint kaip bloga jusų padėtis ir ką nebandėt, bet turbut nenaudojot BIOXOL. Pasiųskit mums savo vardą ir adresą ŠIANDIEN, ir duokit mums prirodyti kuo tikrai šie vaistai yra. Tai yra saugus, nepavojingi, patikimi, išbandyti tukstančių. Regularė kaina už BIOXOL yra $3.00, bet, trumpam laikui, mes prisiųsim jums kurie dar nebandėt už tik $2.00. Mes taip darom žinodami jogei BIOXOL pagelbės jums ir noriai rekomenduosit jį savo draugams. BANDYKIT j. Tik prisegkit $2.00 savo laiške, arba, del patogumo, pridėkit ir kupona iskirpę iš apačios:

———SPECIALIS PASIULYMAS———

Osborne Tollick Company,
2107 Carson St. B-25 Pittsburgh, Pa.

Gerb.: Noriu pasinaudoti proga Specialiu Pasiulymu ir išbandyti jusų BIOXOL, už kurį čia prisiunčiu $2.00.

Vardas .....

Adresas .....

Kas Girdėt Clevelande-Apielinkėse

Telefonas Prospect 2825. Ofisas atdaras vakarais iki 9 val.

STARKUNŲ ŠEIMYNOS TRAGEDIJA

Tėvas Starkunas, nuo 1529 E. 81 St., pabėgęs, motina Ona išgabenta į kalėjimą, namie paliko tiktai keturi vaikučiai, kurių vyriausia vos aštuonių metų mergaitė. Vaikai paimta ir atskirta vieni nuo kitų, padėti į prieglaudas, namai suplėšyti.

Tai tragedija šeimynų Amerikoje. O keno tai priežastis? Nagi naminėlės.... Starkunienė teisme gynėsi kad ne jos tie degtinės varymo aparatai, bet jos vyro, bet kadangi vyras spėjo pabėgti ir ji liko suimta, jai priteista $500 bausmės, o kadangi ji tų pinigų neturi tai išsiųsta suvirš metams kalėjiman.

Nekurie ir atsižymėję katalikų-vyčių vadai šiose dienose pakliuvo už tokius pat darbelius. Šnipas.

Policija pradėjo gaudyti užmiesčių "klubų" lankytojus ir gabenti kalėjaman. Savaitės bėgiu užpulta du tokie "klubai" kur rasta po kelis šimtus vyrų susiėjusių pasilinksminti, ir po kelias pusnuoges mergas, kurios tuos vyrus "linksmino".

Tarp suimtų pasitaikė daug ir vedusių vyrų, kurie pačias ir vaikus palikę namie eina "pasilinksminimų" ieškoti. Jiems daugiausia buna stroko, nes pati gali patirti kur jis buvo ir kad net buvo areštuotas ir nubaustas.

Burdingierius nušovė vyrą. Vienas buvęs s"ausųjų" agentas, atsilankęs pas savo pačią ant W. 25th st., su kuria jis buvo pasimetęs ir laukė perskyrų, ir jos namuose rado kitą vyrą. Tuoj ėmė su pačia bartis ir norėjo ją mušti kam ji tąv yrą pas save laiko. Tas vyras buvo apsigyvenęs pas ją ant kambario.

Persikyręs besivaidijančius, įnamis nuėjo į savo kambarį viršuje. Tada vyras vėl šoko savo pačią mušti. Ant to lermo atbėgo ir anas atgal, bet įširdęs vyras ir ant jo šoko. Tada jis nubėgęs į kambarį atsinešė revolverį ir trim šuviais nudėjo įširdusį vyrą.

VEDŽIOJIMAS UŽ NOSIŲ

Norėčiau perbėgti Lietuvių gyvenimą Clevelande paremdamas tikrais atsitikimais iš praeities ir paminėdamas ką šiandien Lietuviai šiame mieste turi tarp kitų tautų. Nekliudysiu kas nebuvo, tik paminėsiu tikrus atsitikimus iš Lietuvių gyvenimo šiame mieste dešimts metų atgal. Lietuviai tada buvo žinomi tarp visų šio miesto tautų, buvo skaitomi gražiai sugyvenanti tarp savęs ir su visais.

Pergyvenom didžiausias istoriškas parodas, demonstracijas šio miesto, šios šalies, ir jose Lietuviai buvo kviesti ir dalyvavo. Taip pat tarp savęs veikė išvien, kur vienas eidavo ir kitus pakviesdavo, paragindavo eiti, prisidėti ir įkunyti kad pasirodžius svetimtaučių tarpe.

Amerikonai kartais ir dabar kviečia Lietuvius pasirodyti su savu geru tarpe kitų tautų. Bet iš didelio Lietuvių burio pasirodo tik koks vienas ar du pasivadinę save "inteligentais", apsigarsinimui savo biznio kitų akyse Lietuvių vardan.

Keletas tokių atsitikimų buvo, bet viską užgriebia vienas žmogus ir kitų neprileidžia, pasižada atlikti už visus. Ištikro, Clevelandiečiai, ar ilgai duosit mes už nosių vedžiotis?

V. Žinomas.

A. J. NAUNČIKAS atėjęs "Dirvon" užprotestavo kam S. L. A. 14-tos kuopos korespondentas priskaitė jį prie bolševikų. Naunčikas sako kad jis su raudonaisiais nei su vienais nei su antrais neturi nieko bendro.

Kalbėdamas apie "Vilnies" apšaukimą Mažeikučio "tuzu" Naunčikas sako: "'Vilnis' apkrikštino Mažeiką 'tuzu', o tuzas turi tik vieną akį — reiškia pusiau aklas. Nuo dabar aš Mažeiką kitaip nevadinsiu kaip tik 'tuzas'." Rep.

TEATRALIŠKAS CHORAS RENGIASI

Nedėlioj, sausio 3 d., Teatrališkas Choras vėl duos publikai gražų įvairų programą Lietuvių salėj. Bus dainų, taipgi bus suvaidinta dvi komedijos ir kiti juokai.

CL. LIET. PILIEČIŲ KLUBO VAKARIENĖ

Lietuvių Piliečių Klubas rengiasi prie iškilmės savo penkių metų gyvavimo sukaktuvių ir sausio 20 dienai ruošia didelę puošnią vakarienę Flynn svetainėje, kur dalyvaus įtekmingi miesto valdininkai, teisėjai ir kiti. Kviečiama ir Lietuvius dalyvauti, tikietas ypatai $2. Galima gauti Klube (Lietuvių salėje).

Taipgi jau visai arti laikas kada atsidarys Klubo pilietybės mokykla. Daugybė Lietuvių turi bėdų delto kad ne piliečiai, o jie daugumoje nešiojasi po kelis metus pirmas popieras ir neišsiima naujų. Pilietiškos popieros pagelbės lengvai parvažiuot Lietuvon ir sugryžt; atsitraukt sau vaikus, pačias, mylimasias ir senus tėvus, ko nepiliečiai negali. Daug kitokių vietinių dalykų yra ko be pilietiškų popierų negalima atsiekti. Nelaukit ilgiau kurie nemanot važiuot Lietuvon apsigyvenimui ant visados. Kl.

REIKALAUJU SIUVĖJŲ prie siuvimo moteriškų kotų, reikia vyrų ir moterų; darbas mašina ir rankom. Kreipkitės 1194 East 79 Street. Pas J. Bindoką.

Pas J. Bindoką. Durys iš šono.

KONCERTAS

Gruodžio 27 d. nedėlioj nuo 2 val. po pietų atsibus penktas išeilės V. Greičiaus piano mokinių koncertas knygyne ant St. Clair ir E. 55 gat. Programe, kuris susidės iš smuikos ir piano solų ir duetų, dalyvaus apie dvidešimts rinktinių mokinių iš šešiasdešimts. Pildytojai bus visi jaunuoliai nuo penkių iki septynių metų amžiaus.

Bus sugrota sonata, daug maršų, valcų ir šiaip gražių pasiklausyti šmotelių. Kadangi įžanga veltui ir kambaris apymažis norintieji vietų malonėsite pasiskubinti. Mažesnių kaip penkių metų vaikučių malonėkite neatsivesti. Širdingai kviečiu visus atsilankyti

V. Greičius.

KALĖDOS

Musų žmoneliai Kalėdų laukė dvejopai: vieni kepė baltakę ir tikėjosi buti linksmais švenčių sulaukę. Bet dar Kalėdoms neatėjus jau pusė tuzino Lietuviškų baltakės kepėjų buvo pasodinti už grotų ir negalėjo išeiti nei pašvęsti namie.

Kiti rengė pasilinksminimus kitaip, o ypač Collinwood'o moterįs: jos nutarė papuošti savus namus eglaitėmis ir pasirodyt svetimtaučiams ir tarp savęs linksmai ir draugiškai šventes praleisti.

Šeimynų Sargas.

Už $3 pralinksminsit visą kaimą — užrašykit saviškiams Lietuvoje metams "Dirvą"

Gavo

Pinigus Lietuvoj siųstus giminių iš Amerikos per 'Dirvos' Agentura šios vpatos

Kazimiera Urbaševič (Rygoje)	Lt.100
Agota Povilaitienė	150
Jurgis Čepukas	1800
Grasilda Bluntaitienė	100
Andrius Slavėnas	125
Jurgis Drižnius	50

SPORTAS

POŽĖLA TURBUT SUUODŽIA LENKIŠKUS DUMUS

Clevelando prošepanai jau gatavi padaryt naują "faitą" Požėlai. Jie jau pranešė kad turi Požėlai gerą "kirvį", bet nepasakė nei vardo nei pavardės, tik reikalauja susižinot su Požėla kada jis gali į Clevelandą pribut. Požėlai tuoj pasiųsta paklausimas, ir gauta atsakymas kad bile dieną po naujų metų jam bus gerai.

Jeigu Požėla nesutiks važiuot nežinodamas ristiko vardo tada "prošepanai" turės pasakyt kada dės kauciją už savo drutuolį.

Pirma negu atėjo iš Požėlos atsakymas jog jis sutinka atvažiuot, štai ką patyriau. Požėla turbut nujaučia karštą pirtį, nes Chicagos "Naujienose" koks ten Z. rašo štai ką:

"Rytoj 4 val. po pietų K. Požėla treniruosis su keturiais ristikais. Jis sparčiai rengiasi prie ristynių kurios neužilgo įvyks Clevelande."

Ta diena "rytoj" tai buvo pereitas nedėldienis. Kaip jam pasisekė su keturiais dar nežinia, bet tai nebuvo tikros ristynės tik miklinimas kaulų ir sprando kad galėtų geriau atlaikyt prieš "poną", kurie visi turi madą savo priešą ristiką už kaklo smaugt. O gal jie tik Lietuvius smaugia, bet visi matėm kaip pereitose dviejose ristynėse "ponai" Požėlos kaklą nutraukt norėjo, ir taip pat darė Zbyszka Komarui.

Clevelando Lietuvių salės direktoriai nori padidint salę kad žmonės sutilptų, o jeigu negalės padidint tai sako nors daugiau krėslų pastoros. nors ir pereitą sykį nebuvo kur krėslų dėti, tiek buvo prisigrudę.

Sprts.

Clevelandan gruodžio 26 d. atkeliavo Lenkų padėtas Vilniaus arcivyskupas Ciepliak.

Išbuvo čia kelias dienas, bet Anglų spauda niekur nepaminėjo apie jo kokius nors norus vienyt Lietuvius, kaip jis darė Chicagoj, ir nepasisekė.

"Dirvoj" No. 51 buvo pasakyta: "Žiurėsime kas bus pirmas iš narių Dr. V. Kudirkos Draugystės pirmutiniame 1926 metų susirinkime". Taigi kas norės mane pralenkt tai turės pasistengt, nes aš prižadėjau nemažiau kaip viena valanda prieš susirinkimą buti salėje ir stoti prie darbo; o gal busiu dar ir anksčiau.

Dr. V. Kudirkos Dr-stės
Fin. Sekr. V. K. Yurgilas.

SVARBUS IŠGULDYMAS
Temoj: Užgimimas Jezaus Kristaus
Ev. Šv. Luko 2:10-14: Štai apsakom jums linksmą naujieną kuri nusiduos visiems žmonėms, nes užgimė Išganytojas mieste Betlejaus.
Nedėlioj 3:00 po pietų
7017 Superior Ave.
Kalbės G. Bielinis.

---

280 SVARŲ RUSAS MILŽINAS RISIS AUDITORIJOJ

Charlie Marotta, vietinis imtynių rengėjas kuris turėjo surengęs dideles ristynes miesto auditorijoj, pranešа jog sekančios imtynės bus sausio 12 d. Marotta pastato Ivaną Poddubny, didžiausį ristiką iš Rusijos. Poddubny ėmėsi pereitą savaitę New Yorke, laimėdavas du sykiu į mažiau kaip 18 minutų. Jis sveria 280 svarų, jo aukštis 6 pėdos 2 coliai. Jis niekad dar nėra parmestas. Jisai risis su Paul Martinson, Švedu drutuoliu, gerai žinomu visame ristikų pasaulyje. Taipgi bus Wladek Zbyszko, bet jam priešas dar neparinktas. Italas ristikas Georgio Calza, kuris dalyvavo pereitose imtynėse, susikibs su Don Koloff, Bulgaru čampionu.

Kadangi parinktesnių sėdynių žmonės labai reikalauja patartina dabar užsisakyti sau pašaukiant Randolph 1336 M, Marotta Athletic Club. Kaina visų rezervuotų sėdynių yra $1.10 ir $2.20.

DOVANŲ LAIKAS!

Šeimininkės, įsigykit Kalėdų dovanoms stalinių setų kurie nereikia nei šveist nei atsargiai vartot, vis gražus ir aštrus— tas sumažins jūs kasdieninį darbą. O kurgi jų galima gauti? Nagi ŠTAUPŲ krautuvėj. Čia randasi ir visokių sidabrinių indų, gražiausių stubos papuošalų, geriausių Laikrodžių ir Laikrodėlių, Žiedų Spilkų, Deimantų ir visokių brangių akmenų, rašomų Plunksnų, geriausių Britvų, Dirżu, geriausių Skėčių arba Lietsargių, Elektrinių Prosų, Lempų, gražiausių Karolių, Ražančių ir visokių gražių dalykėlių kurių čia negalima ir išvardint. Tat ateikit visi, o busit patenkinti, nes

VYTAUTAS D. ŠTAUPAS
yra seniausias ir teisingiausias tokių dalykų krautuvės savininkas.
Tėmykite šį antrašą
6704 SUPERIOR AVE.

Kodel

skustuvas traukia? Tai atšipus geleztė. Visai aštri geleztė skuta puikiausia. Valet AutoStrop Skustuvas yra vienatinis ką turi visai aštrią geleztę kožnam skutitimui.

$1 iki $25.

Valet AutoStrop Razor

—Išsiaštrina Pats

Akrono Naujienos

Sužeista Lietuvis

Akrono miesto ligoninėj randasi Kastantas Butelis, iš Kenmore, Ohio, kuris važiuodamas iš darbo susižeidė, kas baigėsi jam labai nelaimingai. Jo arkliai pasibaidė ir tiek bėgo nesulaikomi iki jis išpuolė iš vežimo ir susižeidė sau koją. Nelaimingas išgulėjo toj vietoj be pagalbos iki jį kiti užėjo. Tada tuoj liko nugabentas į ligonbutį. Skausmuose kankinosi kelias dienas, ir paskui prisimetė kojoj kraujo užnuodinimas ir reikėjo nupjauti koją. Koja nupjauta aukščiau kelio. Jis jau šešios savaitės kaip guli ligoninėj, bet dabar pasveiks. Viet.

Vienas žmogelis susipykęs su savo pačia norėjo nusižudyti. Jis šovėsi sau į širdį, bet šovinis išėjo per langą. Prie jo rasta britva ir šautuvas, ir jis sakė detektivams kad "nekliudytų jo, jis jau miręs, tik tegul šaukia daktarą". Detektivai jį prikėlė ir suareštavo.

Akrono detektivai. nušovė vieną vaikiną užtiktą slanpinėjant aplink gelžkelio vagonus. Jie norėjo vyriškį areštuot, bet jis griebėsi šautuvo, tada detektivai paleido šuvius į jį.

Akronas kas metai importuoja už apie $24,000,000 žalio gumo, iš kurio išdirba įvairias reikmenis. Iki šiolei importuotojo per Clevelando muitinę, bo kadangi Akronas vienatinis daugiausia sunaudojantis gumo miestas, jo Prekybos ir Pramonės Butas prašo valdžios įsteigti gumo muitinę Akrone.

Žuvo už kitus. Vienas elektros vielų tiesėjas norėdamas išgelbėt tris kitus darbininkus nuo užtrenkimo elektra pats sutiko mirtį. Nelaimė atsitiko Britain jarde Akron, Canton ir Youngstown tramvajų, kur pilna elektros viela nutrukus krito žemyn ant kitų darbininkų. Tas pamatęs puolančią vielą pribėgęs sugriebė už jos ir norėjo numesti šalin. Metant, per jį perėjo tukstančiai voltų elektros ir jis mirė vežamas į ligoninę.

ROSEDALE
Dry Cleaning Co.
Rand. 7906
C. F. PETRAITIS, Prop.
6702 Superior Ave.,

Pavieniais Numeriais "Dirvą" Galima Gauti Ketvergo vakarais

sekančiose vietose

6502 Superior Ave., kampas E. 65th., pas J. Pilvelį.
1417 E. 21 St., pas G. Garmų.
6603 St. Clair Ave., pas Kaupą.
6602 St. Clair Ave., pas Langą.
2026 St. Clair, pas Shaker.
7901 Superior Ave., kampas E. 79th St., Kopecny's vaistinėj,
1063 E. 79th St., arti St. Clair, pas A. Kazlauską.

LOUIS EISENBERG

MALIAVOS GELEŽIES IR ELEKTROS Daiktai

PEČIAI IR LANGAM STIKLAI
Cinuoja, Dengia Stogus ir Deda
ir Taiso Pečius-Furnasus
Randolph 5977
1169-73 EAST 79th ST.

PAJIEŠKOJIMAI

PAJIEŠKAU MERGINOS APSIVEDIMUI

Pajieškau sau gyvenimui draugo merginą arba našlę kad ir apie 40 metų amžiaus (nepaisyčiau jei našlė turi ir pora vaikučių). Esu mašinistas, uždirbu gerai, 39 metų amžiaus. Kuri interesuojasi tuo malonės atsišaukti šiuo adresu:

J. P. 2644 E. 40 Street
Cleveland, O. (2)

PANEVĖŽIEČIAI, ŠTAI NAUJIENOS IŠ JUSŲ KRAŠTO!

"PANEVĖŽIO BALSAS"

Dabar laikas užsisakyti 1926 metams

"PANEVĖŽIO BALSAS" plačiai rašo ne tik apie vietos reikalus, bet taipgi paduoda svarbiausius įvykius visoj Lietuvoj ir užsienyj.

"PANEVĖŽIO BALSAS" ypatingą domę kreipia į sodžiaus gyvenimą ir į savivaldybes.

"PANEVĖŽIO BALSE" yra nuolatinis satyros kampelis "Radio".

Prenumeratos kaina Amerikoje: Metams $2.50.
Užrašykit jį saviškiams Lietuvoje. Metams 12 litų ($1.20).
(Pusei metų pusė kainos.)

Adresuokit:

"PANEVĖŽIO BALSAS" — Panevėžys — Vasario 16 g. 26

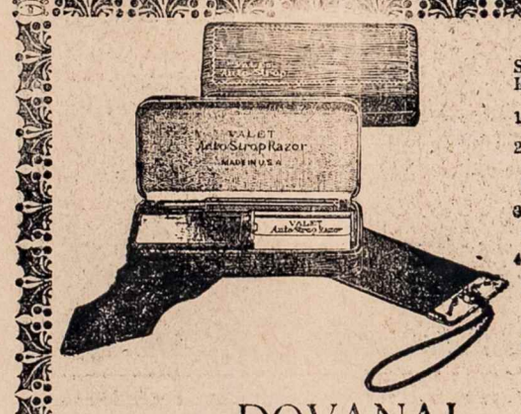

SUSIDEDA IŠ ŠIŲ:

1—Dėžutė
2—Skustuvas (rankena išskama)
3—Dėžutė geleztėms
4—Dirżas geležčių pastymui,
(pasto savaimi)

DOVANAI
"DIRVOS" SKAITYTOJAMS

"Dirva" nutarė apdovanoti visus savo skaitytojus gražiu Valet AutoStrop Safety Skustuvu, kurio pardavimo kaina $1. Gaus kurie patįs apsimokės persiuntimo lėšas — tik 25c — prisiųsdami pašto stampais (geriausia po 2c), arba kitaip. Tik prisiųskit savo pareikalavimą sykiu su stampais, daugiau nieko iš jusų nereikalaujama. Adresuokit sekančiai:

"DIRVA"
3352 Superior Av. Cleveland, O.

Iškirpkit šį kuponą ir prisiųskit:

GERB. "DIRVOS" ADMINISTRACIJA:

Siunčiu $_____ ir meldžiu prisiųsti man Dovanų AutoStrop Skustuvą kaipo Kalėdų Dovaną.

Vardas _____

Adresas _____

Miestas _____ Valst. _____

NAUJIENOS

Pirmas Didžiausias ir Geriausias Lietuvių Dienraštis Pasaulyje.

NAUJIENAS leidžia darbo žmonės darbo žmonėms.

NAUJIENŲ Metinė Biznio Knyga ir Almanakas 1923 m. su 20,000 informacijomis DYKAI tiems kurie užsiprenumeruos NAUJIENAS.

NAUJIENŲ kaina metams Amerikoje $7.00; Lietuvoje $8.00.

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St. Chicago, Ill.

REIKALINGA AGENTAI

Reikalingi Agentai įgalioti organizatoriai platinimui laikraščio "SANDARA" visose Lietuvių kolonijose. Atlyginimas geras ir gera proga liuoslaikiu pasidaryti pinigų nuo $50 iki $75. Apsukrųs agentai padaro $100 į mėnesį liuosu laiku.

Nepraleiskite šitą progą, atsišaukite tuojau sekančiu antrašu:

"SANDARA"
327 E Street Boston 27, Mass.

Aiškios, Tyros, Sveikos, Puikios Akįs

Yra Puikiausia Dovana. Murine Valo, Palengvina, Atgaivina ir Nepavojingas. Jis jums patiks.

Knygelė "Akių Užžiura" arba "Akių Grožė" Dykai.

Murine Co., Dpt. H. S., 9 E. Ohio St., Chicago

Valet AutoStrop Razor —Sharpens Itself

Saugus Skustuvas kurs pats Išaštrina Savo Ašmenis
PILNA SUDĖTIS $1.00 ir $5.00
Parsiduoda kur Parsiduoda Skustuvai